

EVALUATIE CAMERATOEZICHT AMSTERDAM NIEUW-WEST

REGIOPLAN
BELEIDSONDERZOEK

EVALUATIE CAMERATOEZICHT AMSTERDAM NIEUW-WEST

- eindrapport -

Mr. drs. A. Schreijenberg (Regioplan)
Drs. F. Kriek (Regioplan)
R.D.J. Sandbrink ing. (TNO)

Amsterdam, juni 2011
Regioplan publicatienr. 2152

Regioplan Beleidsonderzoek
Nieuwezijds Voorburgwal 35
1012 RD Amsterdam
Tel.: +31 (0)20 - 5315315
Fax : +31 (0)20 - 6265199

Onderzoek, uitgevoerd door Regioplan
Beleidsonderzoek in opdracht van het
Stadsdeel Amsterdam Nieuw-West

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Achtergrond.....	1
1.2	Doel- en vraagstelling	1
1.3	Onderzoek.....	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Beleid en organisatie	5
2.1	Cameratoezicht in Amsterdam.....	5
2.2	Cameratoezicht in Nieuw-West.....	5
2.3	Organisatie	7
3	Procesevaluatie.....	13
3.1	Camera's in Nieuw-West: doelstellingen gehaald?	13
3.2	Knelpunten en succesfactoren.....	17
4	Afwegingskader	19
5	Effectevaluatie.....	25
5.1	August Allebéplein	25
5.2	Belgiëplein.....	29
5.3	Delflandplein	32
5.4	Abraham Staalmanplein.....	35
5.5	Sierplein	37
5.6	Overtoomse Veld	40
5.7	Overige resultaten.....	44
6	Conclusies	51
6.1	Proces	51
6.2	Effect	52
Bijlagen		55
Bijlage 1	Tabellen enquêteresultaten	57
Bijlage 2	Beslisinstrument.....	73

1 INLEIDING

1.1 Achtergrond

Sinds het jaar 2000 is er cameratoezicht in Stadsdeel Amsterdam Nieuw-West. Het eerste vaste cameraproject ging van start op het August Allebéplein. In de jaren na 2000, volgden het Belgiëplein (2001), het Delflandplein (2002), het Abraham Staalmanplein (2004) en het Sierplein (2005). Daarnaast is in 2008 besloten tot de inzet van een flexibel camerasysteem in Overtoomse Veld. Vier mobiele camera's worden ingezet in het gebied tussen de Johan Huizingalaan en de A10. Daarnaast is in de Johan Huizingalaan een zogenaamd burenbelsysteem actief. Ondernemers kunnen één camera aansturen met behulp van een alarmknop. In totaal zijn 41 camera's actief in het stadsdeel.

De vaste cameraprojecten August Allebéplein en Belgiëplein werden in 2003 geëvalueerd. In 2008 zijn alle vaste cameraprojecten nog eens geëvalueerd. Mede op basis van deze evaluatie is het gebruik van camera's in 2009 verlengd voor een periode van twee jaar tot en met 31 december 2011. Een nieuw besluit over het al dan niet continueren van cameratoezicht is dus aanstaande. Een eis van de centrale stad is daarbij dat de cameraprojecten in 2011 geëvalueerd worden. In Amsterdam Nieuw-West betekent dat een nieuw evaluatieonderzoek naar de vaste cameraprojecten en een eerste onderzoek naar de flexibele camera's.

Dit rapport beschrijft de resultaten van een proces- en effectevaluatie van de cameraprojecten in Amsterdam Nieuw-West. RegioPlan en TNO onderzochten de veiligheidssituatie, de effecten van camera's daarop en de mogelijkheden om deze effecten in de toekomst te verbeteren en te vergroten.

1.2 Doel- en vraagstelling

Het doel van het onderzoek was tweeledig:

- Het verbeteren van de toepassing van het cameratoezicht in de toekomst.
- Nagaan of continuering of uitbreiding van het cameratoezicht gewenst is.

Om het eerste doel te dienen werd een procesevaluatie uitgevoerd die het proces rondom cameratoezicht in beeld brengt, en succesfactoren en knelpunten blootlegt. Om het tweede doel te bereiken, maakte ook een effectevaluatie deel uit van het onderzoek. Daarbij stond de vraag centraal of de gewenste effecten behaald worden en zo niet, of bijstellingen ertoe kunnen leiden dat de effecten in de toekomst wel gehaald worden.

Het onderzoek bestond uit drie onderdelen en geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

Overzicht cameraprojecten

1. Wat zijn de doelstellingen van de afzonderlijke cameraprojecten? In hoeverre sluiten deze doelstellingen aan bij het lokale (integrale) veiligheidsbeleid?
2. Binnen welke juridische (APV en wetgeving), technische (bestek en organisatie) en financiële (kosten en baten) kaders wordt cameratoezicht toegepast?
3. Welke gegevens worden met welk doel geregistreerd?

Procesevaluatie

4. Hoe verloopt de samenwerking tussen de politie, de cameratoezicht-houders, de veiligheidscoördinator en andere betrokken partijen?
5. Is er sprake van een directe, goed aangestuurde opvolging door de politie? In hoeveel procent van de gevallen van alle aan de politie gemelde incidenten, waarvan vooraf is bepaald dat de politie in actie moet komen, wordt ook daadwerkelijk ter plaatse opvolging door de politie gegeven?
6. Voldoet het camerasysteem aan de functionele eisen waaraan het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van camerasystemen minimaal moeten voldoen?
7. Is er behoefte aan een ander type camera (van overzichtcamera's naar opsporingscamera's/ dome camera's)?
8. Hoe groot is de bekendheid van cameratoezicht onder de bewoners? Hoeveel procent van het winkelend publiek en de direct omwonenden weet dat er cameratoezicht is?
9. Hoe verloopt het monitoren van het project cameratoezicht?
10. Hoe verloopt het live toezicht? Verloopt dit volgens de afspraken die gemaakt zijn met de toezichthouders?
11. Voldoet de rapportage van de toezichthouders? Omvat de registratie de gewenste informatie?
12. In hoeveel procent van de incidenten die binnen het bereik van de camera's hebben plaatsgevonden, maar niet live zijn waargenomen en waarvan achteraf een aangifte (binnen zeven dagen na het incident) wordt gedaan, vraagt de politie beelden op ten behoeve van opsporing?
13. Bij incidenten die a) zijn waargenomen en geregistreerd door cameratoezicht en b) die leiden tot een strafzaak wordt in hoeveel van de gevallen (%) beeldmateriaal bij ingezonden strafdossiers gevoegd?

Effectevaluatie

14. Wat is het effect van cameratoezicht op de objectieve veiligheid?
15. Wat is het effect van cameratoezicht op subjectieve veiligheid? Voelen het winkelend publiek (passanten), de direct omwonenden en ondernemers zich veiliger dan in 2007?
16. Is er sprake van verplaatsing van overlast en criminaliteit?

1.3 Onderzoek

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden werden de volgende onderzoeksactiviteiten ondernomen:

- Documentstudie
- Interviews met professionals (6)
- Observaties van de cameragebieden en de uitkijkcetra
- Technische check van het camerasysteem
- Analyse van politiecijfers
- Straatenquêtes (939 bewoners/passanten, 70 ondernemers)
- Expertmeeting
- Toepassen beslisinstrument

1.4 Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt aandacht besteed aan de organisatie en het beleid rondom cameratoezicht. Daarnaast worden de kaders geschetst waarbinnen het cameratoezicht uitgevoerd wordt. Dit hoofdstuk dient als raamwerk voor de rest van het onderzoek. Hoofdstuk 3 betreft het verslag van een procesevaluatie. Daarbij wordt nader ingegaan op de mate waarin de uitvoering volgens de beleidsdoelen verloopt en welke succesfactoren en verbeterpunten daarbij te onderscheiden zijn. In hoofdstuk 4 wordt het afwegingskader toegelicht dat gebruikt wordt in de effectevaluatie. Hoofdstuk 5 bevat de resultaten van de effectevaluatie. Hierbij komt aan bod of de doelstellingen die het stadsdeel ten aanzien van cameratoezicht opstelde, gehaald zijn. We bespreken de bevindingen uit de stratenquêtes met betrekking tot objectieve en subjectieve veiligheid in het licht van de veiligheidsmonitor, de leefbaarheidsmonitor en de eerdere evaluatie(s). Daarnaast volgt aan de hand van het beslisinstrument een aanbeveling over het al dan niet continueren van cameratoezicht voor de afzonderlijke cameraprojecten. Ten slotte vormt hoofdstuk 6 het conclusiehoofdstuk met aanbevelingen voor de toepassing van cameratoezicht in het stadsdeel Amsterdam Nieuw-West.

2 BELEID EN ORGANISATIE

2.1 Cameratoezicht in Amsterdam

De gemeente Amsterdam beschikt momenteel over achttien decentrale camerasystemen, waarvan het camerasysteem in stadsdeel Nieuw-West er één is. De basis van de Amsterdamse cameraprojecten is gelegen in artikel 2.24 van de APV. Deze bepaling luidt als volgt:

1. De burgemeester kan besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als dat naar zijn oordeel noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de openbare orde.
2. De burgemeester wijst de openbare plaats of plaatsen aan waar het cameratoezicht wordt uitgeoefend.

Het artikel regelt de uitvoering van artikel 151c Gemeentewet, dat het mogelijk maakt om bij verordening de burgemeester de bevoegdheid te geven op openbare plaatsen cameratoezicht uit te oefenen. De burgemeester wijst de plaatsen aan waar het toezicht wordt uitgeoefend en bepaalt, na overleg met de officier van justitie, de plaatsingsduur van de camera's en de periode waarin de beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken. Het begrip openbare plaats wordt gedefinieerd in de Wet openbare manifestaties. De definitie is als volgt: een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik openstaat voor het publiek. Bij verordening kan de burgemeester volgens de Amsterdamse APV ook andere dan openbare plaatsen in die zin aanwijzen als cameragebied. Te denken valt dan bijvoorbeeld aan park-and-rideterreinen.

2.2 Cameratoezicht in Nieuw-West

2.2.1 Cameraprojecten

Vaste camera's

In Stadsdeel Nieuw-West wordt op vijf pleinen toezicht gehouden met behulp van camera's. Deze pleinen zijn: het August Allebéplein, het Belgiëplein, het Abraham Staalmanplein, het Delflandplein en het Sierplein. Deze pleinen vallen onder voormalig stadsdeel Slotervaart, waar sinds 1999 gebruik is gemaakt van vast cameratoezicht. Het gaat daarbij voor een deel om dome camera's, die 360 graden kunnen draaien. Naast deze vaste camera's is er op de Johan Huizingalaan een zogenaamde burenbelsysteem operationeel. Ondernemers kunnen een noodknop indrukken, waarna de camera bijdraait en inzoomt op hun pand. In 2011 zijn er 45 vaste camera's operationeel.

Flexibele camera's

Daarnaast is een flexibel camerasysteem ingericht in Overtoomse Veld. Hierbij gaat het om camera's die waar nodig van locatie kunnen wisselen, al naar gelang de problematiek zich verplaatst. Het aangewezen gebied voor het gebruik van flexibele camera's ligt tussen de Johan Huizingalaan, Cornelis Lelylaan, Ring A10, Jan Evertsenstraat en de Oostoever. In 2008 was het belangrijkste doel van deze camera's het tegengaan van jeugdoverlast en veelvuldige autocriminaliteit in het gebied. Er zijn in totaal vier flexibele camera's geplaatst.

2.2.2 Doelstellingen

Een projectgroep heeft een aantal doelstellingen geformuleerd voor het cameratoezicht in stadsdeel Nieuw-West.

De hoofddoelstellingen van de cameraprojecten zijn:

1. Het verminderen van de overlast en verstoringen van de openbare orde.
2. Het vergroten van de subjectieve veiligheid/een toename van het gevoel van veiligheid.

Er zijn tevens subdoelstellingen geformuleerd. Deze zijn als volgt:

3. Reductie van het aantal delicten en de camera's benutten bij opsporing.
4. Het vergroten van het rendement van de reguliere diensten en van de politie.

Bovengenoemde algemene doelstellingen zijn lastig meetbaar. Dat komt doordat de effecten niet uitsluitend afhankelijk zijn van de toepassing van cameratoezicht in het stadsdeel, maar van een veelheid aan factoren waaronder de bredere aanpak van criminaliteit en overlast. Om het effect van cameratoezicht meetbaar te maken zijn er door het stadsdeel meetbare en meer operationele doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen hebben met name betrekking op het proces en zijn in vier categorieën onder te brengen: techniek, toezicht, proces en maatschappelijke effecten. De doelstellingen worden hieronder op een rij gezet. Scores op de doelstellingen volgen in hoofdstuk 3 en 4.

Techniek

- Storingen worden verholpen binnen de met de leverancier overeengekomen hersteltijd.
- De beelden van incidenten die live door de toezichthouders worden waargenomen, zijn voor 75 procent bruikbaar voor opsporingsdoeleinden.

Toezicht

- Live toezicht vindt plaats volgens de met de toezichthouders gemaakte afspraken.
- De toezichthouders rapporteren tijdens het live toezicht alle incidenten die zij waarnemen. De registratie van elk incident omvat tenminste de

volgende informatie: aard van het incident, het tijdstip, de locatie, het tijdstip van de melding aan de politie of andere toezichthouders in het gebied en wel of geen opvolging op straat. Indien er opvolging plaatsvindt, staat vermeld op welk tijdstip dit is gebeurd.

- Van alle aan de politie gemelde incidenten, waarvan vooraf is bepaald dat de politie in actie moet komen, wordt in tachtig procent van de gevallen ook daadwerkelijk opvolging door de politie ter plaatse gegeven.

Proces

- Bij incidenten die plaatsvinden binnen het bereik van de camera's, maar die niet live zijn waargenomen en waarvan achteraf wel aangifte (binnen zeven dagen na het incident) wordt gedaan, vraagt de politie in 75 procent van de gevallen beelden op ten behoeve van opsporing.
- Bij incidenten die a) zijn waargenomen en geregistreerd door cameratoezicht en b) die leiden tot een strafzaak, wordt in vijftig procent van de gevallen beeldmateriaal bij ingezonden strafdossiers gevoegd.

Maatschappelijke effecten:

- 75 procent van het winkelend publiek en de direct omwonenden weet dat er cameratoezicht is.
- Het winkelend publiek en direct omwonenden voelen zich veiliger dan in 2007.

2.3 Organisatie

In deze paragraaf worden de (operationele) doelen van de verschillende samenwerkingspartners in het cameraproject op een rij gezet, zoals deze zijn verwoord in interviews met betrokkenen. Dat wordt vooraf gegaan door een overzicht van organisatorische ontwikkelingen tot 2011.

2.3.1 Organisatorische ontwikkelingen

Het camerasysteem waar deze evaluatie zich op richt, is operationeel sinds 2009/2010. Daarvoor was er een ouder camerasysteem, waarvan de werking in 2008 werd geëvalueerd. De belangrijkste bevindingen van dat onderzoek worden hier uiteengezet.

- Cameratoezicht heeft een positief effect gehad op de veiligheidsgevoelens van bewoners, bezoekers en ondernemers op de vijf pleinen.
- Cameratoezicht heeft bijgedragen aan een daling van de geregistreerde criminaliteit op de pleinen Belgiëplein, Delflandplein en Sierplein. Op de andere twee pleinen is de criminaliteitsontwikkeling gunstiger dan in het politiedistrict en op wijkteamniveau.

- De ontwikkeling van overlastcijfers is voor vier pleinen (August Allebéplein, Delflandplein, Sierplein en Belgiëplein) gunstiger dan in het politiedistrict en op wijkteamniveau.
- Er zijn op het August Allebéplein, het Belgiëplein en het Sierplein minder meldingen van jeugdoverlast dan gemiddeld in het stadsdeel.
- Ondanks positieve resultaten is het systeem verouderd en aan vervanging toe. De beeldkwaliteit is slecht en storingen worden niet altijd snel verholpen.

Op basis van de aanbevelingen uit het evaluatierapport besluit het stadsdeel nieuwe hard- en software, en snellere en betere verbindingen te realiseren die moeten leiden tot een grote kwaliteitsslag in het cameratoezicht. In 2010 is dit nieuwe systeem operationeel geworden.

2.3.2 Stadsdeel

De doelstellingen die het stadsdeel heeft met betrekking tot de toepassing van cameratoezicht werden in de vorige paragraaf uiteengezet. Meer in het algemeen wil het stadsdeel cameratoezicht inzetten voor het tegengaan van openbare ordeproblematiek in brede zin. Dat houdt in dat er gestreefd wordt naar een schoon, heel en veilig Nieuw-West. De samenwerkingspartners dragen hieraan bij op de verschillende deelgebieden.

2.3.3 Politie

Vanuit haar taakstelling gebruikt de politie cameratoezicht met name om criminaliteit tegen te gaan en op te sporen. Prioriteiten van de politie binnen het verzorgingsgebied van het wijkteam August Allebéplein zijn daarbij de aanpak van jeugdoverlast (eerste prioriteit), woninginbraken en straatroof. Aandachtsgebieden op wijkteamniveau zijn Slotervaart, het Koningin Wilhelminaplein (omgeving station Lelylaan), het Delflandplein en Overtoomse Veld Noord. Deze gebieden komen grotendeels overeen met de cameragebieden.

Er wordt met behulp van cameratoezicht proactief ingezet op het tegengaan van jeugdoverlast. Bij acties die daarop gericht zijn, wordt meegekeken door iemand van het politieteam. Het is mogelijk de beelden vanuit het politiebureau te bekijken en de camera's te besturen. Daarbij wordt erop ingezet dat zodra er jongeren rondhangen, de politie ter plaatse gaat. Buiten de acties om kijkt de politie op het bureau August Allebéplein ongeveer twee uur per dag actief mee op de beeldschermen. De politie kan beelden terugkijken en foto's van camerabeelden printen voor later gebruik in de opsporing.

2.3.4 Trigion

Het beveiligingsbedrijf Trigion verzorgt doorlopend live toezicht met behulp van camera's op het Delflandplein. Beelden worden van maandag tot en met zaterdag in wisselende diensten, tussen tien uur 's ochtends en twaalf uur 's

avonds, continu live uitgekeken. De medewerkers van Trigion wisselen tussentijds taken met collega's tussen het uitkijken van beelden en surveillance op straat of administratieve werkzaamheden. Er zijn overdag vier medewerkers werkzaam, twee op straat en twee in de uitkijkruijnte. Vanaf 15.00 uur surveilleren vier mensen op straat.

De medewerkers van Trigion letten in opdracht van het stadsdeel op uiteenlopende zaken in de openbare ruimte. Het gaat bijvoorbeeld om grof vuil, wateroverlast, defecte lichtmasten, parkeerproblemen, overlast van daklozen, hangjongeren en verdachte situaties. Per probleem is er een aparte instructie voor de beveiligers, zodat zij de melding bij de juiste instantie doen.

2.3.5 Overige betrokken partijen

Specifieke problemen vragen om specifieke opvolging door de juiste partijen. De uitkijkers krijgen instructies mee over de partijen die zij bij specifieke problemen moeten ineenen.

Trigion meldt waargenomen overlast en criminaliteit aan de volgende partijen:

- Hangjongeren en verdachte situaties: Politie of Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA) voor niet spoedeisende afhandeling
- Grof vuil: Gemeente (handhavers openbare ruimte)
- Wateroverlast: Waternet
- Defect lichtmasten: Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
- Parkeerproblemen: Q-Park
- Overlast van daklozen: HVO (opvang, woonbegeleiding en dagactiviteiten)

2.3.6 Toekomstige ontwikkelingen

De toekomst van het camerasysteem in Amsterdam Nieuw-West staat in het teken van twee grote veranderingen:

- Er wordt toegewerkt naar een Centrale Cameratoezichtruimte (CCTR) voor heel Amsterdam.
- Het Stadsdeel wil naar een bredere inzet van flexibel cameratoezicht.

CCTR: één Amsterdams cameratoezicht

Het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) van de gemeente Amsterdam heeft op 30 juni 2009 besloten een Centrale Cameratoezichtruimte (CCTR) te realiseren in een door de politie Amsterdam-Amstelland ter beschikking gestelde ruimte. Momenteel zijn er achttien decentrale cameratoezichtsystemen in de stad, die onder andere uitgekeken worden op verschillende politiebureaus. De bestaande cameratoezichtsystemen zullen naar verwachting in 2012 aangesloten worden bij de CCTR.

Flexibel cameratoezicht: mogelijkheden en beperkingen

In de memorie van toelichting bij de Wet cameratoezicht op openbare plaatsen (2006) wordt benadrukt dat de nieuwe regelgeving uitsluitend betrekking heeft

op 'statische en langdurige vormen van cameratoezicht op openbare plaatsen'. Statisch cameratoezicht wil zeggen dat de camera's geplaatst zijn op één of meer vaste (permanente) locaties en nagelvast bevestigd. Dit in tegenstelling tot mobiel of dynamisch cameratoezicht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verplaatsbare camera's op meerdere (tijdelijke) locaties.

Deze definities bieden op het eerste gezicht weinig ruimte voor de toepassing van flexibel cameratoezicht. Toch is de heersende gedachte dat flexibel cameratoezicht op grond van artikel 151c van de Gemeentewet mogelijk is. Camera's in een flexibel systeem zijn doorgaans namelijk voor een bepaalde duur vast geplaatst. Het gebruik van draadloze camera's maakt het echter mogelijk om camera's, waar nodig, te verplaatsen naar nieuwe probleemlocaties.

Meestal wordt het onderscheid gemaakt tussen mobiel en dynamisch cameratoezicht. De term 'mobiel' wordt dan gebezigd om de hierboven besproken vorm van cameratoezicht aan te duiden. Dynamisch cameratoezicht betreft tijdelijke toepassingen bij onvoorziene ordeverstoringen of de vrees daarvoor bij bijvoorbeeld risicovoetbalwedstrijden. Dynamisch cameratoezicht is mogelijk op grond van artikel 2 van de Politiewet.

Flexibel cameratoezicht in heel Nieuw-West?

Respondenten binnen de politie en het stadsdeel Nieuw-West geven aan dat zij graag een uitbreiding van het flexibele cameragebied (nu Overtoomse Veld) zouden zien naar het gehele stadsdeel. Dat zou het mogelijk maken om camera's te verplaatsen naar nieuwe probleemlocaties. Problemen komen en gaan namelijk op locaties binnen het gehele stadsdeel. In principe biedt de wet deze mogelijkheid. De burgemeester kan gebieden aanwijzen waar vervolgens cameratoezicht gehouden mag worden. Tegelijkertijd stelt de wetgever wel enkele voorwaarden aan de toepassing van het instrument. Ten eerste moet er sprake zijn van een aanvulling op eerdere veiligheidsmaatregelen die niet of niet voldoende mochten baten (subsidiariteits). Omdat de politie en het stadsdeel een groot pakket aan veiligheidsmaatregelen toepassen zal aan deze voorwaarde voldaan zijn. Een tweede voorwaarde is de proportionaliteit (en de noodzaak) van het middel. De toepassing van het cameratoezicht, dat beschouwd mag worden als een zwaar middel, moet in verhouding staan tot het probleem. De vraag is of het aanwijzen van het gehele stadsdeel deze proportionaliteitstoets doorstaat. Het verdient daarom de aanbeveling te kiezen voor de gebieden in het stadsdeel waar de problematiek dusdanig is of verwacht wordt, dat de inzet van camera's daar noodzakelijk is. Een geïnterviewde politiemedewerker stelt dat de omgeving van het Delflandplein (waar een alcoholverbod geldt) en de straten rondom station Lelylaan (waar straatroof een veel voorkomend delict is) zich in ieder geval zouden kwalificeren als probleemgebieden. Als een veiligheidsanalyse echter aantoont dat het gehele Stadsdeel een probleemgebied vormt, kan er voor gekozen worden om dit grotere gebied als flexibel cameragebied aan te wijzen. Een

goede onderbouwing van deze keuze in het licht van de wettelijke eisen (noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit) is daarbij een voorwaarde.

3 PROCES-EVALUATIE

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mate waarin operationele doelstellingen van het stadsdeel worden gehaald.¹ Dat gebeurt op grond van enquêtegegevens, cijfers van de politie en de toezichthouders en de interviews. Ten slotte volgt een inventarisatie van knelpunten en succesfactoren bij de toepassing van cameratoezicht in Amsterdam-Nieuw-West.

3.1 Camera's in Nieuw-West: doelstellingen gehaald?

In Amsterdam-Nieuw-West zijn op verschillende gebieden met name procesgerelateerde doelstellingen geformuleerd ten aanzien van de toepassing van cameratoezicht. Deze gebieden zijn: techniek, toezicht, proces en maatschappelijke effecten. Effecten, waaronder maatschappelijke effecten, worden in hoofdstuk 5 (effectevaluatie) besproken. De overige doelstellingen en de scores daarop worden in deze paragraaf besproken.

3.1.1 Techniek

Met betrekking tot de techniek van het camerasysteem heeft het stadsdeel de volgende doelstellingen:

1. storingen worden verholpen binnen de met de leverancier overeengekomen hersteltijd;
2. de beelden van incidenten die live door de toezichthouders worden waargenomen, zijn voor 75 procent bruikbaar voor opsporingsdoeleinden.

Storingen

Bij de beoordeling van storingen moet het onderscheid gemaakt worden tussen de vaste en de flexibele camera's die in het stadsdeel gebruikt worden. De vaste camera's zijn afkomstig van een andere leverancier dan de flexibele camera's. Het aantal storingen met de vaste camera's is te verwaarlozen en wordt doorgaans snel opgelost. Het flexibele camerasysteem daarentegen kampt vaker met storingen en defecten. De leverancier is volgens de politie en beveiligers niet in staat hier adequaat op te reageren. Enkele weken hersteltijd zijn geen uitzondering. Van december 2010 tot medio mei 2011 werden ongeveer 120 defecten geteld bij beide camerasystemen samen. Volgens betrokkenen zijn de meeste defecten toe te schrijven aan het flexibele systeem. Een aparte registratie is niet beschikbaar.

¹ Scores op effectdoelstellingen worden in het volgende hoofdstuk besproken.

Bruikbaarheid camerabeelden

Of deze doelstelling gehaald wordt, is momenteel ook (nog) niet op grond van cijfermateriaal te staven. De politie geeft desgevraagd aan dat in principe honderd procent van de beelden qua kwaliteit bruikbaar is voor opsporingsdoeleinden. De kwaliteit van de beelden is sinds het nieuwe systeem operationeel is (2010) sterk verbeterd ten opzichte van de beeldkwaliteit van de oude camera's. Uiteindelijk wordt in 2011 ongeveer veertig procent van de camerabeelden die voor opsporingsdoeleinden verzameld zijn, toegevoegd aan een strafdossier.

De techniek van het camerasysteem en de camera's zijn in het kader van deze evaluatie nader onder de loep genomen. Onze belangrijkste conclusies geven we hieronder weer. Een nadere beschouwing van de technische details is te vinden in bijlage 3.

- De kwaliteit van de camerabeelden voldoet voor de beoogde doelen van het cameratoezicht. De beelden zijn geschikt voor observatie, herkenning en identificatie.
- Er is een duidelijk verschil in betrouwbaarheid tussen het vaste camerasysteem en het flexibele camerasysteem. Het vaste systeem is betrouwbaar en voldoet aan alle behoeften. Het flexibele systeem heeft echter last van veel storing. Vooral de draadloze verbindingen spelen hierbij een nadelige rol in de betrouwbaarheid. Ook de zend-/ontvang-antennes dienen steeds goed uitgericht te zijn voor een optimale verbinding. Regelmatig komen er langer dan een week geen camera-beelden door van één of meer flexibele camera's. De storingsopvolging door de leverancier van het systeem lijkt ook beneden de maat te zijn.
- Beide uitkijkcentrales met de gebruikte CTS-componenten zijn toereikend om het gewenste toezichtwerk te kunnen verrichten.
- Met het oog op de toekomst waarbij in 2012 een Centrale Camera Toezicht Ruimte (CCTR) zal worden ingericht, zal het niet al te ingrijpend zijn om de camerabeelden van het wijkbureau August Allebéplein naar deze CCTR te transporteren. Dit kan het beste op basis van een glasvezelverbinding worden gerealiseerd.
- Wanneer ook met de realisatie van de CCTR de verschillende flexibele cameratoezichtsystemen in Amsterdam opnieuw worden ingericht en worden aanbesteed, is het raadzaam het flexibele systeem van stadsdeel Nieuw-West hierin mee te nemen, zodat alle flexibele (draadloze) systemen uniform zijn en onderling kunnen worden uitgewisseld. Vervanging van het flexibele systeem van stadsdeel Nieuw-West nog vóór de implementatie van de CCTR is dan ook niet raadzaam.

3.1.2 Toezicht

Toezichtgerelateerde doelstellingen hebben betrekking op de prestaties van de toezichthouders van Trigion en politiemedewerkers. De door het stadsdeel geformuleerde doelstellingen luiden:

1. Live toezicht vindt plaats volgens de met de toezichthouders gemaakte afspraken.
2. De toezichthouders rapporteren tijdens het live toezicht alle incidenten die zij waarnemen. De registratie van elk incident omvat ten minste de volgende informatie: aard van het incident; tijdstip; locatie; tijdstip melding aan politie of andere toezichthouders in het gebied; wel of geen opvolging op straat en als er opvolging plaatsvindt, op welk tijdstip dit is gebeurd.
3. Van alle aan de politie gemelde incidenten, waarvan vooraf is bepaald dat de politie in actie moet komen, wordt in tachtig procent van de gevallen ook daadwerkelijk opvolging door de politie ter plaatse gegeven.

Live toezicht

Het toezicht vindt plaats volgens de afspraken tussen het stadsdeel en Trigion. De toezichthouders zijn van 8.00 tot 0.00 uur aanwezig. Er zijn dan twee personen werkzaam in de toezichtruimte aan het Delflandplein en twee op straat. Sinds 2011 is de afspraak dat één persoon de beelden bekijkt en de ander meldingen doorzet naar de organisaties die er opvolging aan kunnen geven. Vanaf 15.00 uur lopen er vier toezichthouders op straat.

Rapportage toezichthouders

De rapportages van Trigion zijn opgebouwd volgens het format zoals dat is beschreven in de doelstelling van het stadsdeel. Hier treedt wel een knelpunt op. De politie en het stadsdeel kunnen vanwege hun beschermde intranet-omgevingen het online registratiesysteem van Trigion niet bereiken. Daarom worden twee keer per dag rapportages rondgestuurd. Dat is minder efficiënt.

Opvolging

De opvolging van camerabeelden is vanuit twee gezichtspunten te bezien. Allereerst is er het gebruik van camerabeelden door de politie. Deze vorm van opvolging kwam in hoofdstuk 3 reeds aan bod. Daarnaast is er de directe opvolging van live waargenomen camerabeelden. Waargenomen incidenten worden gemeld aan de partijen die op straat aan het werk zijn, zodat zij actie kunnen ondernemen (zie paragraaf 2.3.4). Deze acties worden pas sinds half april 2011 consequent geregistreerd in de uitkijkruimte. In de periode van half april tot half mei werden op de 233 waargenomen incidenten acht meldingen gedaan (3 procent), waarvan vier bij de politie, twee bij de gemeente en twee bij toezichthouders van Trigion. Dit lage opvolgingspercentage is waarschijnlijk met name te wijten aan de registratie, die nog in de opstartfase is. In interviews geven betrokkenen aan dat er vaker meldingen worden gedaan. Daarnaast kijkt de politie doorlopend naar de camerabeelden vanuit het politiebureau en worden op grond van de waarnemingen daar eveneens politiemensen aangestuurd.

Naast het toezicht zijn er in Nieuw-West ook specifieke politieacties met behulp van de camera's. Acties van de politie houden vooral verband met de aanpak van jongerenoverlast. Daarnaast worden camera's incidenteel voor andere doelen ingezet, zoals ernstige misdrijven. Jaarlijks worden de camera's gebruikt om overlast tijdens de jaarwisseling aan te pakken. Het aantal politieacties wordt weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1 Aantal politieacties naar jaar

Jaar	2008 (mei-dec)	2009	2010	2011 (jan-apr)
Aantal politieacties	2	3	7	3

Bron: politie August Allebéplein

3.1.3 Proces

Ten slotte werden door het stadsdeel enkele processuele doelstellingen geformuleerd. De doelstellingen hebben betrekking op de wijze waarop politie en justitie met camerabeelden omgaan en luiden als volgt:

1. Bij incidenten binnen het bereik van de camera's die niet live zijn waargenomen, maar waarvan een aangifte achteraf (binnen zeven dagen na het incident) wordt gedaan, vraagt de politie in 75 procent van de gevallen beelden op ten behoeve van opsporing.
2. Bij incidenten die zijn waargenomen en geregistreerd door cameratoezicht en leiden tot een strafzaak wordt in vijftig procent van de gevallen beeldmateriaal bij ingezonden strafdossiers gevoegd.

Opsporing

Het aantal opsporingsverzoeken waarmee een beroep gedaan wordt op camerabeelden neemt toe. In 2009 werden veertien opsporingsverzoeken afgehandeld, in 2010 waren dat er 34. Dit is volgens politiemedewerkers met name toe te schrijven aan de verbeterde beeldkwaliteit van het nieuwe camerasysteem dat sinds 2010 operationeel is. In 2011 werden tot en met 19 april veertien opsporingsverzoeken gedaan (tabel 3.2).

Tabel 3.2 Aantal opsporingsverzoeken naar jaar

Jaar	2008 (mei-dec)	2009	2010	2011 (jan-apr)
Aantal opsporingsverzoeken	9	14	34	14

Bron: politie August Allebéplein

Strafzaken

Ongeveer veertig procent van de aangeleverde camerabeelden wordt toegezonden aan het Openbaar Ministerie en wordt gebruikt in strafzaken. Dat is onder de doelstelling van vijftig procent.

3.2 Knelpunten en succesfactoren

Uit de interviews met verschillende ketenpartners binnen de organisatie van het cameratoezicht in Amsterdam-Nieuw-West komen enkele knelpunten en succesfactoren naar voren. In het kader van deze procesevaluatie worden twee terugkomende punten in de interviews hieronder uiteengezet.

- Vertegenwoordigers van de politie en de beveiligingsorganisatie vonden het veiligheidsoverleg dat het voormalig stadsdeel Slotervaart hield een fijne overlegvorm. Een dergelijk overleg is in het nieuwe stadsdeel Nieuw-West nog niet van de grond gekomen. De overlegvorm zorgde ervoor dat samenwerkende partijen op de hoogte waren van elkaars werkzaamheden en deze goed op elkaar konden afstemmen. In de huidige situatie is dat lastiger, omdat er geen periodiek overleg meer gepland staat.
- Het monitoren van het cameraproject komt door het ontbreken van geregeld overleg eveneens in het gedrang. Er zijn voor monitordoeleinden wel digitale toepassingen die de waarnemingen en meldingen van de medewerkers van Trigion inzichtelijk maken. Politie en gemeente kunnen hun computersystemen echter niet koppelen aan de digitale registraties van Trigion. Daarom wordt tweemaal daags een overzicht van incidentmeldingen doorgestuurd aan beide partijen. Dit staat snelle opvolging van camerabeelden in de weg.

4 AFWEGINGSKADER

Gemeenten mogen op grond van artikel 151c van de Gemeentewet cameratoezicht inzetten op openbare plaatsen, indien dit noodzakelijk is voor de handhaving van de openbare orde. Naast dit hoofddoel mag deze vorm van cameratoezicht ook subdoelen dienen. Zo mogen de opgenomen beelden onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten of voor de effectieve en efficiënte inzet van politie en andere hulpdiensten.

Het cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (proportionaliteit). Bovendien moet worden nagegaan of het doel niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit). Periodiek moet worden beoordeeld of de doelstelling(en) die met het plaatsen van de camera's behaald moeten worden, zijn bereikt en of er voor het cameratoezicht nog langer een noodzaak bestaat. Daarom mag een besluit tot plaatsing van camera's slechts voor bepaalde duur zijn.

In het volgende hoofdstuk wordt per gebied geconcludeerd of cameratoezicht wel of niet moet worden gecontinueerd, al dan niet in gewijzigde vorm.

De beslissing wel of niet te continueren is een lastige en moet worden onderbouwd met de juiste argumenten en aanwijzingen die aantonen dat het cameratoezicht wel of niet effectief is.

Voor effectevaluaties is een internationaal geaccepteerde maatstaf ontwikkeld: de Maryland Scientific Methods Scale (MSMS). In de praktijk blijkt niveau 2 van deze schaal (een voor- en nameting van het veiligheidsniveau) het hoogst haalbare niveau waarop het effect van cameratoezicht kan worden gemeten.

Uit ervaringen van eerdere evaluaties van RegioPlan blijkt echter dat er nog andere gegronde redenen kunnen zijn om cameratoezicht te continueren. De vraag of cameratoezicht bijdraagt aan een betere objectieve veiligheidssituatie (minder criminaliteit) is slechts één van de bepalende factoren. Ook de invloed op de subjectieve veiligheid, angst voor devaluatie van het gebied en de bijdrage die cameratoezicht levert aan de opsporing en vervolging kunnen argumenten zijn om cameratoezicht al dan niet voort te zetten.

De beslissing om cameratoezicht al dan niet te continueren is ook om andere redenen vrij ingewikkeld om te maken. Als het cameratoezicht heeft geholpen en het aantal incidenten sterk is teruggelopen, is de oorspronkelijke aanleiding van het cameratoezicht verdwenen. Als het cameratoezicht niet heeft geholpen, is er gebrek aan effectiviteit. In beide gevallen zou het cameratoezicht kunnen verdwijnen. In de praktijk zal juist een beslissing tot continuering of intensivering kunnen volgen.

RegioPlan heeft daarom een afwegingskader ontwikkeld die we langs de zes cameragebieden hebben gelegd en op basis waarvan we een gefundeerd advies geven over het al dan niet continueren van cameratoezicht in een bepaald gebied. Dit afwegingskader is een leidraad om te komen tot een

gestructureerde besluitvorming over het al dan niet continueren van cameratoezicht.

Het afwegingskader is te vinden in bijlage 1. Het omvat de volgende elementen:

- het effect op de objectieve veiligheid (is er een effect en, zo ja, voor welke delicten? Zijn dit delicten waarvan samenhang verwacht kan worden met cameratoezicht?);
- de manier waarop het cameratoezicht wordt ingezet (zijn er voldoende camera's, worden de beelden voldoende opgevolgd, zijn de uitkijktijden de juiste et cetera?);
- de mate van verslechtering die wordt verwacht;
- het effect van cameratoezicht op de subjectieve veiligheid;
- de mate waarin de camerabeelden worden gebruikt voor opsporing en vervolging.

Hieronder lichten we de stappen uit het afwegingskader toe:

- De eerste stap is het beoordelen van het effect van cameratoezicht op de objectieve veiligheid. Idealiter gebruiken we hiervoor de politiecijfers uit het jaar voordat het cameratoezicht is toegepast tot en met de cijfers van het meest recente jaar. Op basis van de politiecijfers bepalen we of het aannemelijk is dat het cameratoezicht een positief effect heeft gehad op de objectieve veiligheid. Dit is het geval als het aantal geregistreerde incidenten een dalende trend vertoont na het inzetten van het cameratoezicht.
- Indien we concluderen dat het aannemelijk is dat het cameratoezicht een positief effect heeft gehad op de objectieve veiligheid, bestuderen we of er sprake is van een groot effect (een substantiële afname van het aantal geregistreerde incidenten) en bij welke delicten er sprake is van een afname. Volgens de wet moeten dit incidenten zijn die te maken hebben met handhaving van de openbare orde.
- Als we beoordelen dat het aannemelijk is dat cameratoezicht een voldoende groot effect heeft gehad op het aantal incidenten die te waarnemen zijn met cameratoezicht en te maken hebben met handhaving van de openbare orde, moet een afweging worden gemaakt of het cameratoezicht moet worden gecontinueerd.
- Hiervoor bekijken we ten eerste het huidige niveau van objectieve veiligheid. We bekijken het aantal en de soort incidenten die voor een bepaald gebied geregistreerd staan. Een gebied met gemiddeld maximaal vier incidenten per week, beoordelen we als een gebied met relatief weinig incidenten. Hierbij nemen we ook in ogenschouw om welk soort incidenten het gaat. APV-overtredingen wegen voor de beoordeling van de objectieve veiligheid minder zwaar dan geweldplegingen of overvallen. Als er vijf of meer (ernstige) incidenten per week worden geregistreerd, beoordelen we dat als relatief veel.
- Vervolgens beoordelen we of het aannemelijk is dat de veiligheidssituatie in een gebied verslechtert als de camera's zouden worden weggehaald of het aantal camera's zou worden verminderd. Dit doen we aan de hand van

interviews met vertegenwoordigers van de politie, het stadsdeel en Trigion. Soms is een buurt na bijvoorbeeld herinrichting van de openbare ruimte, de sloop van woningen of de sluiting van horecagelegenheden dusdanig veranderd, dat het weghalen of afbouwen van cameratoezicht niet zal leiden tot verslechtering van de veiligheidssituatie. Indien verslechtering wel wordt verwacht, is het van belang de argumenten van deze verwachting te wegen. Staat het cameratoezicht nog wel in verhouding met het doel en is het ook daadwerkelijk het lichtste middel dat kan worden toegepast of zijn er alternatieven?

- Hierna beoordelen we de waarde van cameratoezicht voor de veiligheidsbeleving van bewoners en ondernemers. We kijken bij deze afweging naar de trend in subjectieve veiligheidscijfers. Hiervoor gebruiken we de enquêteresultaten uit 2007 en 2011. Indien een stijgende lijn waarneembaar is in de subjectieve veiligheid, achten we de meerwaarde van cameratoezicht op de veiligheidsbeleving aannemelijk.
- Ten slotte kijken we naar de manier waarop het cameratoezicht door de politie wordt gebruikt en hoe vaak de waargenomen incidenten worden opgevolgd. Hiervoor baseren we ons op cijfers van de toezichtruimte en interviews met toezichthouders.
- Indien we geen dalende trend waarnemen in de geregistreerde incidenten, bekijken we welke oorzaken dit kan hebben. Zou het cameratoezicht anders moeten worden ingezet, bijvoorbeeld met meer of betere camera's, betere opvolging of andere uitkijktijden? Deze vraag beantwoorden we op basis van interviews met de politie, het stadsdeel en de medewerkers van de toezichtruimte.

In de praktijk kan toepassing van het afwegingskader leiden tot de volgende adviezen:

- het continueren van cameratoezicht;
- het aanpassen van cameratoezicht;
- het evalueren van cameratoezicht;
- een proportionaliteitsafweging van cameratoezicht is noodzakelijk.

Het toepassen van het afwegingskader is maatwerk. Bij elke afweging moet de achtergrond van het specifieke gebied in de beoordeling worden opgenomen. In het algemeen zijn de adviezen als volgt onderbouwd:

Het advies om het cameratoezicht te continueren wordt gegeven als:

- er een effect waarneembaar is op de objectieve veiligheid;
 - in het gebied relatief (nog) veel incidenten voorkomen;
 - verslechtering wordt verwacht na afbouw van cameratoezicht;¹
-
- bewoners en ondernemers zich veiliger zijn gaan voelen sinds de

¹ In uitzonderlijke gevallen kan de veiligheidssituatie in een gebied al dusdanig slecht zijn dat er geen verslechtering meer valt te verwachten na het afbouwen van cameratoezicht.

toepassing van cameratoezicht en de waargenomen incidenten vaak worden opgevolgd door de politie.

In sommige gebieden ontbreekt één van deze voorwaarden, maar is het gezien de aard van het gebied toch noodzakelijk om het cameratoezicht te continueren. In de gevallen waarin dit voorkomt, zullen we dit met voldoende argumenten onderbouwen.

We adviseren het aanpassen van cameratoezicht als:

- het gebied sterk veranderd is (er is bijvoorbeeld sprake van een ander type delicten die vragen om een andere manier van cameratoezicht);
- als de meerwaarde van cameratoezicht gering is, maar kan worden verbeterd door technologische of organisatorische aanpassingen zoals meer/betere camera's, betere opvolging, andere uitkijktijden et cetera.
- als met de camera's met name delicten worden waargenomen die los staan van het handhaven van de openbare orde (bijvoorbeeld als er vooral verkeersincidenten worden waargenomen.)

We adviseren het evalueren van cameratoezicht als:

- het cameratoezicht er nog maar kort hangt (bijvoorbeeld een jaar) en de meerwaarde tot nu toe gering lijkt.

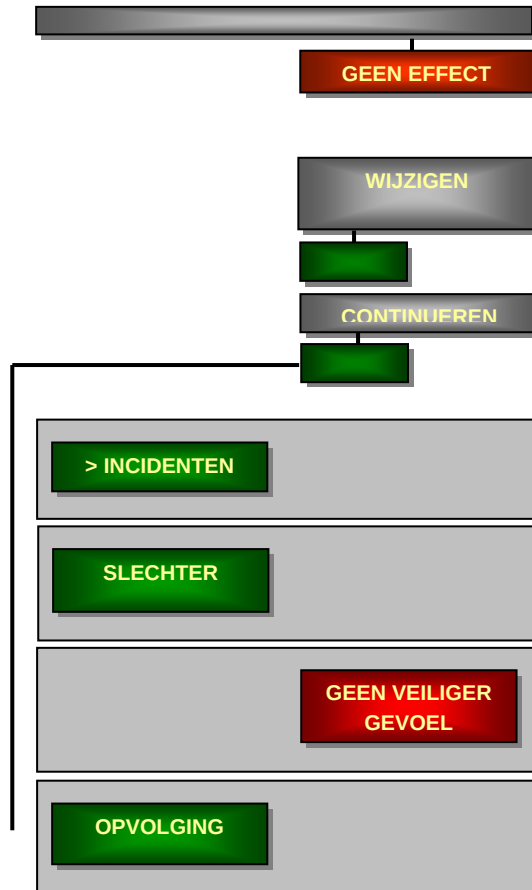
We adviseren een noodzakelijke proportionaliteitsafweging indien:

- er geen positief effect op de objectieve veiligheid waarneembaar is en dit niet te wijten valt aan een verkeerde toepassing van het cameratoezicht;
- er geen verslechtering van de veiligheidssituatie wordt verwacht na afbouw van het cameratoezicht;
- er geen positief effect op de subjectieve veiligheid waarneembaar is of bewoners en ondernemers zich zeer veilig voelen.

In sommige gebieden ontbreekt één van deze voorwaarden, maar is het gezien de aard van het gebied toch noodzakelijk om het cameratoezicht te continueren. In de gevallen waarin dit voorkomt, zullen we de keuze voor de continuïteit met voldoende argumenten onderbouwen.

In hoofdstuk 4 hebben we voor zes gebieden met cameratoezicht het afwegingskader toegepast.

Figuur 4.1 Visualisatie afweging

5 EFFECTEVALUATIE

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de bevindingen uit de effectevaluatie van het cameratoezicht in Nieuw-West. Aan de hand van enquêtecijfers, politiecijfers en waargenomen en opgevolgde incidenten wordt een beeld geschetst van de effecten die cameratoezicht heeft. Dit beeld wordt afgezet tegen resultaten van eerdere metingen en de veiligheidssituatie in omliggende gebieden en geheel Amsterdam.

Per cameragebied wordt een beeld geschetst van de veiligheidssituatie, het aantal camera's, de cameraposities en hotspots. Geraadpleegde bronnen daarbij zijn:

- de plannen van aanpak van de cameraprojecten uit 2007;
- de rapportage met betrekking tot de vervanging van de camerasystemen in 2009;
- interviews met vertegenwoordigers van de politie (3), het stadsdeel (2) en Trigion (2).

Vervolgens wordt per gebied aan de hand van de enquêteresultaten inzicht gegeven in de ervaringen van bewoners, passanten en ondernemers. Daarbij komen slachtofferschap, ervaren overlast, onveiligheidsgevoelens en de ervaren effecten van cameratoezicht aan de orde. De bevindingen uit de enquête in 2011 worden afgezet tegen de resultaten van de meting in 2007. Enkele relevante tabellen op grond van die meting zijn in bijlage 1 opgenomen. Ook is per cameragebied aandacht voor politiecijfers. Daarbij wordt het aantal geregistreerde misdrijven (diefstal, mishandeling, straatroof, overvallen en vandalisme) gepresenteerd. Daarnaast worden overlastfeiten (drugsoverlast, jeugdoverlast en overige overlast) inzichtelijk gemaakt. De politiecijfers hebben steeds betrekking op de periode tussen mei en juni.¹ Aan het eind van elke beschrijving volgt een afweging met behulp van het beslisinstrument, zoals opgenomen in bijlage 2.

5.1 August Allebéplein

5.1.1 Situatieschets

Het August Allebéplein heeft met name te kampen met jongerenoverlast. De jongeren maken zich vaak schuldig aan crimineel gedrag. Vier dome camera's brengen het plein en de toegangswegen tot het plein in beeld. Nog eens vier camera's zijn bevestigd aan de vier zijden van het politiebureau aan de Postjesweg dat aan de achterkant grenst aan het plein. Hotspots op het August Allebéplein zijn de twee supermarkten, de geldautomaat, de bakker en de parkeerplaats. De vaste instellingen van de camera's staan gericht op deze hotspots.

¹ Politiecijfers zijn meegenomen vanaf mei 2007 tot en met juni 2011.

Probleem:	Voornamelijk (criminele) hangjongeren
Aantal camera's:	8
Type camera's:	Dome
Aantal hotspots:	5

5.1.2 Enquêteresultaten

In 2007 was tien procent van de ondervraagden slachtoffer van diefstal op of rond het August Allebéplein. Daarmee was diefstal de grootste overlastcategorie. Dat is ze in 2011 nog steeds. Nu geeft echter 21 procent van de ondervraagden aan slachtoffer te zijn geworden van diefstal. Dat is een toename ten opzichte van 2007. Ook het percentage mensen dat slachtoffer werd van mishandeling of bedreiging is toegenomen, respectievelijk van vier naar zes procent en van negen naar vijftien procent. Andere vormen van geweld komen minder voor (in 2007 5 procent en 1 procent in 2011). Over het algemeen is het slachtofferschap toegenomen. De kans is echter groot, gezien de vraagstelling (bent u wel eens slachtoffer geworden?), dat het hier gaat om een overschatting.

Tabel 5.1 Slachtofferschap: bent u wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	9	6%	7	6%	2	6%
Diefstal	31	21%	21	18%	10	30%
Bedreiging	22	15%	15	13%	7	21%
Ander geweld	2	1%	1	1%	1	3%

* 151 respondenten ** 118 respondenten *** 33 respondenten

De cijfers met betrekking tot de ervaren overlast laten een positiever beeld zien. Waar in 2007 nog ongeveer 43 procent van de mensen aangaf vaak of zeer vaak last te hebben van rommel op straat, is dat in 2011 nog 27 procent. Ook op de andere overlastcategorieën is verbetering zichtbaar: rondhangende jongeren (van 16 naar 9 procent), vernieling op straat (van 18 naar 11 procent) en spanningen in de buurt (van 6 naar 3 procent) nemen af. Het percentage dat aangesproken wordt door vreemden blijft hetzelfde (5 procent). De politie herkent dit beeld en geeft eveneens aan dat de overlast van hangjongeren op het August Allebéplein sterk afgenomen is.

Tabel 5.2 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	14	9%	12	10%	2	6%
Rommel op straat	41	27%	29	25%	12	36%
Vernieling op straat	17	11%	13	11%	4	12%
Aangesproken door vreemden	8	5%	5	4%	3	9%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	3%	1	3%

* 151 respondenten ** 118 respondenten *** 33 respondenten

In de lijn met de ervaren overlast zijn de veiligheidsgevoelens op het August Allebéplein licht verbeterd. Het percentage respondenten dat zich overdag nooit onveilig voelt, is nagenoeg gelijk gebleven, maar er is een afname te zien van het aantal mensen dat zich vaak tot zeer vaak onveilig voelt. Die beweging is 's avonds ook zichtbaar. In de avonduren is het percentage mensen dat zich nooit onveilig voelt echter sterk toegenomen (van 43 naar 71 procent). Een overzicht van de scores is te vinden in tabellen B3 en B4 in bijlage 1.

Of de verbeterde veiligheidsgevoelens toe te schrijven zijn aan de inzet van cameratoezicht is niet te zeggen. Waarschijnlijk heeft een combinatie van veiligheidsmaatregelen, waaronder extra politie-inzet op het plein, hieraan bijgedragen. Wel geeft een groter deel van de respondenten dan in 2007 aan dat cameratoezicht bijgedragen heeft aan hun veiligheidsgevoel (43 ten opzichte van 34 procent, tabel B5). Dat wil niet zeggen dat de respondenten denken dat criminaliteit en overlast zijn afgenomen door de inzet van camera's. Het percentage dat een afname verwacht ligt nu steeds rond de dertig procent. Wel denkt een grotere groep (15 ten opzichte van 2 procent in 2007, tabel B6) dat criminaliteit en overlast zeer zijn afgenomen door cameratoezicht. Die groep betreft met name bewoners van de buurt.

In 2007 had 24 procent van de ondervraagden geen idee of er acties werden ondernomen op grond van camerabeelden. Dat percentage is in 2011 aanzienlijk hoger (64 procent, tabel B7). Daarbij moet de kanttekening gemaakt worden dat mensen niet kunnen zien of de politieagent ter plaatse daar is naar aanleiding van camerabeelden of een surveillanceronde uitvoert. Het communiceren van successen die met cameratoezicht behaald zijn, kan hier een positieve bijdrage aan leveren.

Conclusies

- Het slachtofferschap op het August Allebéplein is toegenomen ten opzichte van 2007. Deels zal dit echter een effect zijn dat ingegeven wordt door de vraagstelling.

- Mensen voelen zich onder andere door cameratoezicht aanmerkelijk veiliger en de overlast is afgenomen.
- De bekendheid van mensen met acties op grond van camerabeelden is niet groot. Dit is een punt van aandacht, met name vanwege de aanwezigheid van een politiebureau op het plein.

5.1.3 Politiecijfers

Misdrijven

Het aantal misdrijven in het werkgebied rondom het August Allebéplein en op het plein zelf daalt. Afgezet tegen de situatie in 2007-2008 (13) zijn er in 2010-2011 (4) aanmerkelijk minder misdrijven geregistreerd op het plein. Ook wanneer het laatste jaar (4) afgezet wordt tegen vorig jaar (9) is sprake van een aanzienlijke daling van het aantal misdrijven. De daling van het aantal misdrijven in het werkgebied en op het plein zelf is groter dan op district- of wijkteamniveau.

Tabel 5.3 Algemene trend geregistreerde misdrijven August Allebéplein

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	P3 vs 4
Werkgebied Overtoomse Veld Zuid	399	282	295	240	-40%	-19%
August Allebéplein	13	10	9	4	-69%	-56%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

Ook de geregistreerde overlast op het plein neemt af, van acht meldingen in 2007-2008 naar twee in 2010-2011. De overlast in het werkgebied is door de jaren heen toegenomen en laat een relatief grotere stijging zien dan op wijkteamniveau.

Tabel 5.4 Algemene trend overlastmeldingen August Allebéplein

Algemene trend overlast	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Overtoomse Veld Zuid	102	140	163	160	57%	-2%
August Allebéplein	8	6	8	2	-75%	-75%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.1.4 Afweging continueren cameratoezicht

Bovenstaande gegevens leiden tot het advies het cameratoezicht op het August Allebéplein in ongewijzigde vorm te continueren. De objectieve veiligheid in het gebied is verbeterd, maar er zijn nog steeds relatief veel incidenten. Wanneer camera's weggehaald zouden worden, zal de

problematiek (met name jongerenoverlast) volgens geïnterviewden bovendien verergeren. Mensen voelen zich veiliger op het plein en aan incidenten wordt relatief vaak opvolging gegeven door de politie of toezichthouders. Voor een grafische weergave van de afweging verwijzen we naar bijlage 2.

5.2 Belgiëplein

5.2.1 Situatieschets

Ook op het Belgiëplein is overlast van hangjongeren. Zij maken zich met name schuldig aan intimidatie en vechtpartijen. Daarnaast rijden zij hinderlijk met hun scooters over het plein. Op en rond het Belgiëplein vonden in het verleden tevens enkele gewapende overvallen plaats op winkeliers. Negen vaste camera's en twee dome camera's brengen het plein en de toegangswegen in beeld. De hotspots op en rond het plein zijn de videotheek en de geldautomaat aan de Kempenlaan, de geldautomaat, twee supermarkten en de drogist op het Belgiëplein en het Chinees restaurant en drie winkels aan het Hageland. De vaste camera's staan gericht op deze hotspots. De twee dome camera's brengen met name de toegangswegen tot het plein in beeld, inclusief de parkeerplaatsen.

Probleem:	Hangjongeren en overvalcriminaliteit
Aantal camera's:	11
Type camera's:	9 Vast, 2 Dome
Aantal hotspots:	10

5.2.2 Enquêteresultaten

Op het Belgiëplein is het gerapporteerd slachtofferschap op alle fronten toegenomen. De grootste toename is te zien bij het percentage mensen dat te maken heeft gehad met bedreigingen (van 9 naar 31 procent). Ook diefstal neemt toe ten opzichte van 2007 (van 12 naar 21 procent).

Tabel 5.5 Slachtofferschap: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	10	7%	6	5%	4	13%
Diefstal	32	21%	29	24%	3	10%
Bedreiging	47	31%	27	31%	10	33%
Ander geweld	10	7%	7	6%	3	10%

* 152 respondenten ** 121 respondenten *** 31 respondenten

De ervaren overlast op het Belgiëplein laat een wisselend beeld zien. Bepaalde vormen van overlast zijn vrijwel onveranderd ten opzichte van 2007 (rommel op straat en spanningen tussen groepen). Het percentage dat last

heeft van overlastgevende jongeren neemt toe (van 17 naar 28 procent), evenals de groep die aangesproken wordt door vreemden (van 8 naar 16 procent). Vernielingen komen minder voor (24 procent in 2007, 9 procent in 2011).

Tabel 5.6 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	43	28%	35	29%	8	26%
Rommel op straat	61	40%	45	37%	16	52%
Vernieling op straat	14	9%	11	9%	3	10%
Aangesproken door vreemden	24	16%	17	14%	7	23%
Spanningen tussen buurtbewoners	21	14%	16	13%	5	17%

* 152 respondenten ** 121 respondenten *** 31 respondenten

Mensen zijn zich overdag iets onveiliger gaan voelen, maar nog steeds voelt 88 procent zich nooit onveilig (tegen 91 procent in 2007). 's Avonds is het beeld anders; slechts 48 procent voelt zich 's avonds nooit onveilig op het Belgiëplein. Dat was in 2007 ongeveer zestig procent (tabel B10 en B11).

In 2007 gaf 24 procent van de ondervraagden aan dat cameratoezicht hun veiligheidsgevoel heeft verbeterd. Dat is in 2011 32 procent en dus een verbetering (tabel B12). Ook het percentage respondenten dat denkt dat criminaliteit en overlast door cameratoezicht zijn afgenomen, stijgt (22 procent in 2007 en 31 procent in 2011, tabel B13). Ongeveer 46 procent van de ondervraagden denkt dat er acties worden ondernomen op grond van camerabeelden. Dat percentage is ongeveer gelijk aan de resultaten van 2007. Toen had 22 procent geen idee van acties; in 2011 is dat 28 procent.

Conclusies

- Het slachtofferschap neemt toe en meer mensen ervaren overlast van hangjongeren dan in 2007.
- Onveiligheidsgevoelens overdag zijn vrijwel onveranderd. 's Avonds voelen veel mensen zich op het Belgiëplein niet veilig en onveiliger dan in 2007. Toch geven meer mensen aan dat camera's hun veiligheidsgevoel verbetert en dat criminaliteit en overlast erdoor zijn afgenomen.
- De bekendheid met politieacties is groter dan in andere gebieden.

5.2.3 Politie cijfers

Misdrijven

Het aantal misdrijven op en rond het Belgiëplein laat een dalende trend zien.

Op het plein zelf is het laatste jaar zelfs slechts één incident geregistreerd tegenover zestien in 2007-2008. Ook het aantal misdrijven in het werkgebied rondom het plein nam met ongeveer een kwart af. Deze dalingen zijn groter dan de dalingen op district en wijkteamniveau.

Tabel 5.7 Algemene trend geregistreerde misdrijven Belgiëplein

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Nieuw Sloten Noord	238	201	223	171	-28%	-23%
Belgiëplein	16	2	3	1	-94%	-67%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

In tegenstelling tot wat bewoners en passanten rapporteren, nemen overlastmeldingen in ongeveer dezelfde mate af als de criminaliteitscijfers. In 2010-2011 werden geen overlastmeldingen gedaan met betrekking tot het plein. Op district- en wijkteamniveau blijft overlast vrijwel gelijk, terwijl de overlast op en rond het Belgiëplein afneemt.

Tabel 5.8 Algemene trend overlastmeldingen Belgiëplein

Algemene trend overlast	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Nieuw Sloten Noord	169	159	166	130	-23%	-22%
Belgiëplein	23	21	3	0	-100%	-100%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.2.4 Afweging continueren cameratoezicht

Op het Belgiëplein adviseren we eveneens het cameratoezicht te continueren. De objectieve veiligheid verbetert, betrokkenen verwachten een verslechtering wanneer de camera's weggehaald worden en de politie gebruikt de camerabeelden vaak (het vaakst van alle gebieden). Op en rond het Belgiëplein valt wel op dat mensen zich minder veilig voelen dan in 2007. Om hier iets aan te doen zou er ingezet kunnen worden op meer zichtbare aanwezigheid van politie of toezichthouders. Daarnaast is het belangrijk in dit gebied aandacht te besteden aan de communicatie rondom het cameratoezicht. Wanneer meer mensen op de hoogte zijn van de aanwezigheid van camera's zullen zij zich waarschijnlijk veiliger voelen. De afweging wordt grafisch weergegeven in bijlage 2 van dit rapport.

5.3 Delflandplein

5.3.1 Situatieschets

Op het Delflandplein geldt een alcoholverbod. Dat verbod is ingesteld naar aanleiding van veel overlast van daklozen en verslaafden. Het gebied herbergt enkele hulpinstellingen. Daarnaast hebben ondernemers rondom het Delflandplein te maken gehad met ramkraken. Er zijn op en rond het plein drie dome camera's en twee vaste camera's geplaatst. De hotspots bij het Delflandplein zijn: de parkeerplaats bij de Voorburgstraat, de geldautomaat bij de parkeerplaats, twee supermarkten, drie winkels, het postkantoor en de geldautomaat aan de achterzijde van het postkantoor. Eén van de dome camera's brengt de Voorburgstraat in beeld. De overige camera's geven samen een totaaloverzicht van het plein.

Probleem:	Overlast van daklozen/verslaafden en ramkraken
Aantal camera's:	5
Type camera's:	2 Vast, 3 Dome
Aantal hotspots:	9

5.3.2 Enquêteresultaten

Op het Delflandplein is slachtofferschap van diefstal en bedreiging toegenomen (respectievelijk van 8 naar 12 procent en van 7 naar 13 procent). Verder is de situatie vergelijkbaar met 2007.

Tabel 5.9 Slachtofferschap: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	1	1%	0	0%	1	3%
Diefstal	20	12%	18	14%	2	5%
Bedreiging	22	13%	18	14%	4	10%
Ander geweld	5	3%	4	3%	1	3%

* 171 respondenten ** 132 respondenten *** 39 respondenten

Er wordt op het Delflandplein minder overlast ervaren dan in 2007. Nog steeds is rommel op straat de grootste bron van ergernis (33 procent ten opzichte van 37 procent in 2007). Het percentage dat aangesproken wordt door vreemden daalt het meest, van 28 procent naar zestien procent. De vermindering van de ervaren overlast wordt door de politie, het stadsdeel en de beveiligers verklaard door het verdwijnen van slooppanden rondom het plein. Deze slooppanden werden illegaal bewoond en de bewoners hebben een tijd voor veel overlast gezorgd. Intussen zijn de panden gesloopt en is de overlast voorbij.

Tabel 5.10 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	42	25%	31	24%	11	28%
Rommel op straat	57	33%	46	35%	11	28%
Vernieling op straat	18	11%	15	11%	3	8%
Aangesproken door vreemden	27	16%	21	16%	6	15%
Spanningen tussen buurtbewoners	8	5%	7	5%	1	3%

* 171 respondenten ** 132 respondenten *** 39 respondenten

Deze overlastcijfers lijken zich te vertalen naar de veiligheidsgevoelens. 83 procent voelt zich overdag nooit onveilig, tegenover 72 procent in 2007 (tabel B17). Ook 's avonds is een verbetering in de veiligheidsgevoelens zichtbaar. In 2007 voelde slechts 45 procent zich nooit onveilig, in 2011 is dat 71 procent van de ondervraagden (tabel B18). Afgaande op de enquêteresultaten, is de rol van cameratoezicht hierin waarschijnlijk groot. 42 procent acht cameratoezicht verantwoordelijk voor een verbeterd veiligheidsgevoel (tabel B19). Dat was in 2007 slechts 24 procent. In dat jaar dacht ongeveer zestien procent dat cameratoezicht criminaliteit en overlast deed afnemen. In 2011 denken iets meer mensen dat (20 procent, tabel B20). Ten slotte neemt het percentage respondenten dat denkt dat de politie op grond van camerabeelden actie onderneemt, sterk toe ten opzichte van 2007 (van 29 procent naar 51 procent, tabel B21).

Conclusies

- In 2011 zijn meer mensen slachtoffer geworden van diefstal en bedreiging dan in 2007.
- Overlast is op alle fronten minder geworden, waarschijnlijk door de sloop van enkele leegstaande panden in de buurt, die eerder illegaal bewoond werden.
- Mensen voelen zich overdag iets veiliger en in de avonduren veel veiliger.
- Cameratoezicht wordt door veel respondenten aangewezen als een verklarende factor voor veiligheidsgevoelens en politieacties op straat.

5.3.3 Politiecijfers

Misdrijven

Het aantal misdrijven neemt af op en rond het Delflandplein, en neemt in sterkere mate af dan op district en wijkteamniveau. In 2007-2008 werden nog achttien misdrijven geregistreerd op het plein, in 2010-2011 was dat nog een derde.

Tabel 5.11 Algemene trend geregistreerde misdrijven Delflandplein

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Delflandplein	254	173	272	198	-22%	-27%
Delflandplein	18	16	9	6	-67%	-33%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

De conclusies met betrekking tot geregistreerde overlast zijn minder positief. Op basis van enquêtegegevens bleek dat mensen minder overlast ervaren. De overlast lijkt zich op en rond het Delflandplein te stabiliseren. Dit is in lijn met de cijfers op district en wijkteamniveau, maar tegen de verwachtingen in. Door de sloop van veel overlastpanden zou de overlast in dit gebied volgens geïnterviewde politieagenten en toezichthouders zijn afgenomen.

Tabel 5.12 Algemene trend overlastmeldingen Delflandplein

Algemene trend overlast	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Delflandplein	129	135	122	124	-4%	2%
Delflandplein	7	21	17	8	14%	-53%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.3.4 Afweging continueren cameratoezicht

Op het Delflandplein is de objectieve veiligheid verbeterd. Echter, dit effect treedt niet op voor de juiste delicten. De grootste bron van ergernis op dit plein is overlast. De overlast wordt slechts beperkt minder en lijkt te stabiliseren. Een andere inzet van camera's ligt niet voor de hand; betrokkenen geven namelijk aan dat dezelfde hotspots als in 2009 nog actueel zijn. Het weghalen van de camera's is in eveneens geen optie; de overlast zou volgens de geïnterviewden verergeren. Om deze reden, omdat er nog steeds relatief veel (overlast)incidenten zijn en omdat mensen zich veiliger voelen, ligt het continueren van cameratoezicht voor de hand. Aandachtspunt op het Delflandplein is de opvolging. Hoewel de toezichtsruijnte naast het plein gesitueerd is, is de opvolging van camerabeelden van het plein minimaal. Het afwegingskader voor het Delflandplein is opgenomen in bijlage 2.

5.4 Abraham Staalmanplein

5.4.1 Situatieschets

Het Abraham Staalmanplein is geliefd bij hangjongeren. Vaak is er sprake van criminele activiteiten. Er zijn daarom vijf camera's geplaatst, waarvan drie vaste camera's en twee dome camera's. De hotspots op het plein zijn: een café, een sigarenwinkel, de onderdoorgang richting Helen Mercierstraat en een snackbar.

Probleem:	Voornamelijk (criminele) hangjongeren
Aantal camera's:	5
Type camera's:	3 Vast, 2 Dome
Aantal hotspots:	4

5.4.2 Enquêteresultaten

Het percentage dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van een delict neemt op het Abraham Staalmanplein licht toe. Diefstal en bedreiging komen meer voor dan in 2007 (respectievelijk 18 tegenover 14 procent, en 15 tegenover 10 procent). Tabel 5.13 geeft een overzicht van de resultaten.

Tabel 5.13 Slachtofferschap: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	3	2%	1	1%	2	7%
Diefstal	27	18%	23	19%	4	15%
Bedreiging	22	15%	13	11%	9	32%
Ander geweld	7	5%	5	4%	2	7%

* 152 respondenten ** 124 respondenten *** 28 respondenten

De ervaren overlast op het Abraham Staalmanplein is minder geworden. Zowel vernielingen, spanningen in de buurt en het percentage mensen dat aangesproken wordt door vreemden nemen af. Overlast van jongeren en rommel op straat blijft ongeveer op hetzelfde peil als in 2007. Rommelpopstraat is de grootste ergernis op dit plein; 47 procent van de mensen ervaart overlast van rommel.

Tabel 5.14 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	40	26%	36	29%	4	14%
Rommel op straat	72	47%	62	50%	10	36%
Vernieling op straat	23	15%	21	17%	2	7%
Aangesproken door vreemden	6	4%	4	3%	2	7%
Spanningen tussen buurtbewoners	10	7%	9	7%	1	4%

* 152 respondenten ** 124 respondenten *** 28 respondenten

Mensen voelen zich overdag veiliger op het Staalmanplein dan in 2007. Toen voelde 73 procent zich nooit onveilig, nu is dat 88 procent (tabel B24). Ook in de veiligheidsgevoelens 's avonds is een sterke stijging te zien; een percentage van 68 van de mensen voelt zich nooit onveilig, tegenover 41 procent in 2007 (tabel B25). 35 procent van de ondervraagden stelt dat het cameratoezicht de veiligheidsgevoelens heeft verbeterd (tabel B26). Dat was in 2007 dertig procent. Ongeveer een derde van de respondenten denkt dat cameratoezicht criminaliteit en overlast heeft doen afnemen (tabel B27). Dit percentage is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2007. Acties naar aanleiding van camerabeelden worden in iets mindere mate ervaren dan in 2007. Toen had 33 procent geen idee dat er actie werd ondernomen tegen criminaliteit en overlast op grond van camerabeelden, dat is in 2011 ongeveer twee vijfde van de respondenten (tabel B28). Politieacties vinden volgens de geïnterviewde politiemedewerkers wel degelijk plaats. Dat deze niet opvallen wijten de geïnterviewden aan de inzet van agenten in burger.

Conclusies

- Het slachtofferschap van bedreiging en diefstal op het Staalmanplein neemt toe.
- De overlast is iets minder geworden, maar jongerenoverlast en rommel op straat blijven onverminderd een probleem.
- Mensen voelen zich zowel overdag als 's avonds veiliger op het plein dan in 2007.
- De invloed van cameratoezicht wordt niet groter ervaren dan in 2007. Ook politieacties vallen niet op. Dit is waarschijnlijk het gevolg van surveillances in burger.

5.4.3 Politiecijfers

Misdrijven

Het aantal gerapporteerde misdrijven schommelt. De situatie is iets verbeterd ten opzichte van 2007-2008, maar blijft achter bij de gunstigere ontwikkeling

die district- en wijkteambreed is te zien. Dit onderschrijft het beeld dat de enquête schetst, waar zelfs een toename wordt waargenomen.

Tabel 5.15 Algemene trend geregistreeerde misdrijven Abraham Staalmanplein

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Staalmanpleinbuurt	152	252	166	142	-7%	-14%
Staalmanplein	3	6	11	5	67%	-55%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

Het aantal overlastmeldingen is toegenomen ten opzichte van 2007-2008.

Toen waren er twaalf meldingen op het plein, in 2010-2011 is dat het dubbele aantal. Het laatste jaar neemt de overlast op en rond het plein wel af.

Tabel 5.16 Algemene trend overlastmeldingen Abraham Staalmanplein

Algemene trend overlast	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Staalmanpleinbuurt	66	104	81	80	21%	-1%
Staalmanplein	12	21	33	25	108%	-24%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.4.4 Afweging continueren cameratoezicht

Al met al is de objectieve veiligheid in dit gebied niet of zeer beperkt verbeterd. Een andere toepassing van cameratoezicht zou hier verandering in kunnen brengen. Op basis van de enquêtegegevens en de politiecijfers ligt opvallendere surveillance en handhaving voor de hand. Dat kan door de politie en de toezichthouders, maar bijvoorbeeld ook door buurtvaders die in het gebied actief zijn. Het gebied blijft relatief onveilig, camera's weghalen zou de situatie verslechteren. Wel zijn bewoners en passanten zich veiliger gaan voelen. Die veiligheidsgevoelens zouden nog meer verbeterd kunnen worden door de opvolging te verbeteren. Dat is een aandachtspunt voor dit gebied. In bijlage 2 wordt de voorgaande afweging inzichtelijk gemaakt in een figuur.

5.5 Sierplein

5.5.1 Situatieschets

Ondernemers op en rond het Sierplein hebben te maken gehad met overvalcriminaliteit. De daders bleken woonachtig rondom het plein. Daarnaast is sprake van zakkenrollerij, straatroof en uiteenlopende andere vormen van

criminaliteit en overlast. Vier vaste camera's en twee dome camera's brengen het plein en de omgeving in beeld. Er zijn drie hotspots aan te wijzen, waaronder twee supermarkten en de onderdoorgang richting de Van Ollefenstraat.

Probleem: Overvallen en diverse criminaliteit en overlast
 Aantal camera's: 6
 Type camera's: 4 Vast, 2 Dome
 Aantal hotspots: 3

5.5.2 Enquêteresultaten

Slachtoffercijfers zijn voor het Sierplein grotendeels hetzelfde gebleven als in 2007. Geweld komt iets minder voor.

Tabel 5.17 Slachtofferschap: bent u wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	2	2%	1	1%	1	3%
Diefstal	16	10%	15	12%	1	3%
Bedreiging	10	6%	6	5%	4	11%
Ander geweld	1	1%	1	1%	0	0%

* 161 respondenten ** 126 respondenten *** 35 respondenten

Ook de overlastcijfers laten geen grote schommelingen zien, maar de algemene trend is een dalende. Alleen het percentage ondervraagden dat overlast ondervindt van rondhangende jongeren is toegenomen van negen naar dertien procent. De politie herkent het beeld dat de cijfers schetsen, maar niet op dat laatste punt. De aanpak van jeugdgroepen op het Sierplein heeft volgens de geïnterviewden goed gewerkt.

Tabel 5.18 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	21	13%	17	14%	4	12%
Rommel op straat	41	26%	33	26%	8	23%
Vernieling op straat	8	5%	6	5%	2	6%
Aangesproken door vreemden	4	3%	2	2%	2	6%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	2%	1	3%

* 161 respondenten ** 126 respondenten *** 35 respondenten

Bijna alle ondervraagden voelen zich overdag veilig op het Sierplein (99 procent, tabel B31). In de avonduren ligt dat percentage lager, maar ook dan voelt 84 procent zich nooit onveilig op het plein (tabel B32). Dat is hoog vergeleken met de andere gebieden en een sterke verbetering ten opzichte van 2007 (65 procent). De politie stelt dat de opzet en de structuur van het plein ervoor zorgen dat er weinig activiteiten en mensen op het plein zijn nadat de winkels gesloten zijn (18.00 uur). Wel zijn er enkele zijstraten en hoekjes waar overlast voor komt.

Ongeveer 41 procent van de ondervraagden op het Sierplein stellen dat cameratoezicht een positieve invloed heeft op hun veiligheidsgevoel (tabel B33). Dat percentage is ongeveer gelijk aan de resultaten van de meting in 2007 (42 procent). De invloed die camera's hebben op criminaliteit en overlast op het plein wordt in 2011 lager ingeschat dan in 2007. Toen dacht nog ruim 46 procent dat de overlast en criminaliteit afnamen. In 2011 denkt nog slechts 28 procent dat dat het geval is (tabel B34). Ook het percentage mensen dat denkt dat de politie acties onderneemt, is ten opzichte van 2007 licht afgenomen. In 2011 denkt 44 procent dat de camerabeelden tot acties op straat leiden (tabel B35). Dat was in 2007 48 procent.

Conclusies

- De overlast en de criminaliteit zijn gedaald en lijken te stabiliseren.
- Mensen voelen zich zowel overdag als 's avonds erg veilig op het Sierplein.
- Het vertrouwen in cameratoezicht is hier minder groot. In 2007 waren mensen er meer van overtuigd dat camera's tot veiligheid en politieactie zouden leiden dan in 2011.

5.5.3 Politiecijfers

Misdrijven

Op en rond het Sierplein blijft het aantal misdrijven door de jaren heen grotendeels gelijk. Alleen in 2009-2010 is op het plein een uitschieter naar boven waarneembaar. Dat kan onder andere te maken hebben met het operationeel worden van het nieuwe camerasysteem dat voor extra meldingen heeft gezorgd. In vergelijking met het district en het wijkteam is de ontwikkeling van de criminaliteit op en rond het plein minder gunstig.

Tabel 5.19 Algemene trend geregistreerde misdrijven Sierplein

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Sierpleinbuurt	300	252	311	273	-9%	-12%
Sierplein	9	9	20	9	0%	-55%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

Het aantal overlastmeldingen op het plein is in 2010-2011 toegenomen ten opzichte van het jaar ervoor en het jaar 2007-2008. In 2008-2009 was de overlast erger. Ook op het gebied van overlast is de ontwikkeling iets minder gunstig dan op het niveau van district of wijkteam.

Tabel 5.20 Algemene trend overlastmeldingen Sierplein

Algemene trend overlast	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Sierpleinbuurt	98	104	72	76	-22%	6%
Sierplein	4	15	6	9	125%	50%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.5.4 Afweging continueren cameratoezicht

Er is op het Sierplein geen of slechts een beperkte verbetering van de objectieve veiligheid waarneembaar. Afgaande op de cijfers is het gebied namelijk nog steeds onveilig. Hoewel de overlast in vergelijking met andere gebieden meevalt, is het aantal misdrijven vrij hoog en daalt het niet. Daarbij spreken ervaringen van bewoners en de politiecijfers elkaar tegen. Wanneer camera's hier worden weggehaald, zal criminaliteit volgens de politie en de toezichthouders echter toenemen. Opvallend is dat bewoners en passanten zich wel veiliger voelen in het gebied. Het aantal acties dat volgt op grond van camerabeelden is minder groot; dat vertaalt zich waarschijnlijk in minder vertrouwen bij de respondenten.

Het bovenstaande pleit voor het continueren van cameratoezicht met een andere inzet van de camera's. Daarbij valt voor dit plein te denken aan minder camera's, maar een gericht inzet van deze camera's. Omdat de overlast en de veiligheidsgevoelens zich positief ontwikkelen, zal ingezet moeten worden op het tegengaan van misdrijven.

5.6 Overtoomse Veld

5.6.1 Situatieschets

Het gebied Overtoomse Veld is in 2008 aangewezen als flexibel cameragebied. Het gebied onderscheidt zich van de omliggende buurten door erg hoge criminaliteitscijfers en aanhoudende jongerenoverlast. Er zijn drie scholen en er wonen veel jongeren in de buurt. Na de inzet van straattoezicht, straatcoaches en intensieve politie-inzet is gekozen voor de toepassing van cameratoezicht. Vier camera's kunnen flexibel ingezet worden in het gebied dat begrensd wordt door de Johan Huizingalaan (ten noorden van de Lelylaan), de Lelylaan, Ring A10, Jan Evertsenstraat en de Oostoever.

Probleem: Hangjongeren en diverse criminaliteit en overlast
 Aantal camera's: 4
 Type camera's: Dome
 Aantal hotspots: 4

5.6.2 Enquêteresultaten

Ten slotte het gebied met flexibele camera's. Een nulmeting voor dit gebied bestaat niet, dus we kunnen de resultaten niet afzetten tegen de situatie in 2007. Als de slachtoffercijfers beschouwd worden, valt op dat vooral diefstal een probleem is.

Tabel 5.21 Slachtofferschap: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	1	1%	1	1%	0	0%
Diefstal	22	15%	17	13%	5	24%
Bedreiging	12	8%	9	7%	3	14%
Ander geweld	2	1%	2	2%	0	0%

* 151 respondenten ** 130 respondenten *** 21 respondenten

De grootste vorm van overlast die in Overtoomse Veld speelt, is rommel op straat. zeventien procent van de ondervraagden ervaart deze overlast vaak tot zeer vaak. Daarnaast heeft zeven procent last van vernielingen en vijf procent van hangjongeren. Dit zijn, afgezet tegen de andere cameragebieden, geen alarmerende cijfers.

Tabel 5.22 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	7	5%	6	5%	1	5%
Rommel op straat	25	17%	19	15%	6	29%
Vernieling op straat	10	7%	6	5%	4	19%
Aangesproken door vreemden	5	3%	1	1%	4	19%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	2%	1	5%

* 151 respondenten ** 130 respondenten *** 21 respondenten

De onveiligheidsgevoelens zijn in dit gebied overdag en 's avonds eveneens niet verontrustend. Ongeveer 92 procent voelt zich overdag nooit onveilig, 's avonds is dit percentage 80 procent (zie tabellen B38 en B39). De geïnterviewde professionals zijn verbaasd over deze resultaten. Overtoomse Veld laat in de jaarlijkse veiligheidsindex geen goede resultaten zien. Wel wordt er op gewezen dat er in dit gebied veel oude panden zijn gesloopt en dat het gebied de doorlopende aandacht van de politie heeft. Dergelijke ontwikkelingen kunnen hebben bijgedragen aan de positieve enquêteresultaten.

Een kwart van de ondervraagden stelt dat cameratoezicht een positieve invloed heeft op hun veiligheidsgevoelens (tabel B40). Dat is afgezet tegen de andere gebieden geen hoog percentage. 31 procent van de respondenten denkt dat cameratoezicht van invloed is op het verminderen van criminaliteit en overlast (tabel B41). Dat is in lijn met de bevindingen in de meeste andere cameragebieden. Ten slotte heeft 58 procent van de geïnterviewden geen idee van politieacties op grond van camerabeelden (tabel B42). Dat is een relatief hoog percentage, rekening houdend met de aanwezigheid van een politiebureau in de omgeving. Ook hier geldt echter de vaststelling dat burgers niet kunnen weten of er gehandeld wordt op grond van camerabeelden of dat de politie dagelijkse surveillances uitvoert.

Conclusies

- Het slachtofferschap van diefstal is het grootst.
- Overlastcijfers vallen mee ten opzichte van andere gebieden en de verwachtingen van de politie en het stadsdeel. Dat geldt ook voor de veiligheidsgevoelens, die positief zijn.
- Politieacties worden in dit gebied beperkt ervaren.

5.6.3 Politiecijfers

Misdrijven

Het aantal geregistreerde misdrijven in het flexibele cameragebied neemt af. Deze afname is procentueel groter dan de afname van het aantal misdrijven op district en wijkteamniveau. In 2007-2008 werden nog 415 misdrijven geregistreerd in het werkgebied dat grotendeels overeenkomt met het flexibele cameragebied. In 2010-2011 zijn er nog 236 incidenten geregistreerd.

Tabel 5.23 Algemene trend geregistreerde misdrijven Overtoomse Veld

Algemene trend misdrijven	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Overtoomse Veld Noord	415	291	336	236	-43%	-30%
District	13644	11949	12482	10780	-21%	-14%
Wijkteam	2484	1979	2297	1903	-23%	-17%

Overlast

Het beeld dat de overlastmeldingen laat zien is minder rooskleurig. Het aantal overlastmeldingen in het gebied neemt gedurende de jaren toe. Gezien de lichte daling en stabilisering op wijkteam- en districts niveau is dit een slechte ontwikkeling. Het aantal overlastmeldingen past bij de resultaten van de veiligheidsindex. In tegenstelling tot de door ons bevraagde bewoners en passanten wordt Overtoomse Veld door respondenten van de veiligheidsindex niet veilig ervaren.

Tabel 5.24 Algemene trend overlastmeldingen Overtoomse Veld

Overtoomse Veld	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	p1 vs 4	p3 vs 4
Werkgebied Overtoomse Veld Noord	113	109	148	178	58%	20%
District	7864	8079	7623	7715	-2%	1%
Wijkteam	1063	1247	1129	1099	3%	-3%

5.6.4 Afweging continueren cameratoezicht

De objectieve veiligheid is in Overtoomse Veld licht verbeterd. Dat gebeurt echter niet voor de juiste delicten. De overlast neemt sterk toe. Hoewel dat door bewoners en passanten beperkt zo wordt ervaren, laten politiecijfers dit beeld zien. Om de overlast beter aan te pakken zal de toepassing van het cameratoezicht gewijzigd moeten worden. De politie geeft aan dat er al erg veel acties plaatsvinden in dit gebied, maar meer acties op grond van camerabeelden lijken nodig. Het aantal camerabeelden dat opgevolgd wordt is niet groot en politieacties worden door bewoners en passanten beperkt

ervaren. Een andere mogelijke aanpassing is het verplaatsen van één camera. In de Jan Tooropstraat zijn twee camera's namelijk grotendeels op hetzelfde stuk straat gericht. Door één van deze camera's te verplaatsen, kan meer van de overlast in beeld worden gebracht en daarop kan actie ondernomen worden.

5.7 Overige resultaten

5.7.1 Maatschappelijke effecten

Ten aanzien van de maatschappelijke effecten van cameratoezicht heeft het stadsdeel twee doelstellingen geformuleerd:

- 75 procent van het winkelend publiek en de direct omwonenden weet dat er cameratoezicht is.
- Het winkelend publiek en direct omwonenden voelen zich veiliger dan in 2007.

De eerste doelstelling wordt deels gehaald. Tachtig procent van de bewoners weet dat er cameratoezicht is. Passanten (winkelend publiek) zijn minder op de hoogte, 65 procent van hen weet dat er camera's hangen op de onderzochte locaties. Het gemiddelde percentage van de bewoners en de passanten dat bekend is met het cameratoezicht is 77 procent. Dat is boven de doelstelling.

Tabel 5.25 Bekendheid met cameratoezicht (n=938)

	Bewoners		Passanten		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Ja, zelf gezien	502	67%	87	47%	569	63%
Ja, van gehoord	98	13%	35	19%	133	14%
Nee	151	20%	65	35%	216	23%
Totaal	751	100%	187	100%	938	100%

Op vier van de vijf pleinen zijn de veiligheidsgevoelens ten opzichte van 2007 verbeterd. Het Belgiëplein laat juist een verslechtering zien. Daarmee wordt het door het stadsdeel gestelde doel grotendeels gehaald. In tabel 5.26 worden de onveiligheidsgevoelens van bewoners en passanten in de zes onderzochte cameragebieden in totaal inzichtelijk gemaakt.

Tabel 5.26 Onveiligheidsgevoelens overdag (n=938)

	Bewoners		Passanten		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	6	1%	0	0%	6	1%
Vaak	12	2%	3	1%	15	2%
Wel eens/soms	63	8%	19	10%	81	8%
Nooit/bijna nooit	670	89%	166	89%	836	89%
Totaal	751	100%	187	100%	938	100%

Uit de tabel blijkt dat in de zes cameragebieden samen elf procent van de bewoners en passanten zich wel eens onveilig voelt. Een ruime meerderheid (89 procent) voelt zich overdag nooit onveilig.

Tabel 4.27 Onveiligheidsgevoelens 's avonds (n=902)

	Bewoners		Passanten		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	21	3%	3	2%	24	3%
Vaak	44	6%	15	8%	59	7%
Wel eens/soms	151	21%	24	19%	185	21%
Nooit/bijna nooit	510	70%	124	71%	634	70%
Totaal	726	100%	176	100%	902	100%

's Avonds voelen meer mensen zich onveilig in de cameragebieden, maar nog steeds voelt een ruime meerderheid (70 procent) zich nooit onveilig.

5.7.2 Enquêteresultaten ondernemers

Op de vijf pleinen werden onveiligheidsgevoelens van ondernemers in 2007 ook gepeild. Toen bleek 55 procent van de ondernemers zich overdag (bijna) nooit onveilig te voelen. In 2011 is dat een veel hoger percentage: 89 procent van de ondernemers voelt zich nooit onveilig (tabel 5.28). Dat komt overeen met het algemene beeld onder bewoners en passanten (tabel 5.26).

Tabel 5.28 Onveiligheidsgevoelens ondernemers overdag, naar plein (n=69)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Vaak	0	0	0	1	0	0	1	1%
Wel eens/soms	1	0	2	1	2	1	7	10%
Nooit/bijna nooit	10	11	13	8	8	11	61	89%
Totaal	11	11	15	10	10	12	69	100%

Onveiligheidsgevoelens van ondernemers in de avonduren zijn eveneens vergelijkbaar met de onveiligheidsgevoelens van bewoners en passanten (vergelijk tabel 5.29 en 5.27). Ongeveer 71 procent van de ondernemers voelt zich 's avonds nooit onveilig. Ook dat was in 2007 nog anders; toen voelde 34 procent van de ondernemers zich nooit onveilig.

Tabel 5.29 Onveiligheidsgevoelens ondernemers 's avonds, naar plein (n=63)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Vaak	1	1	1	0	0	0	3	5%
Wel eens/soms	2	5	3	2	2	1	15	24%
Nooit/bijna nooit	7	5	10	7	7	9	45	71%
Totaal	10	11	14	9	9	10	63	100%

In 2007 zeiden de helft van de ondernemers dat hun veiligheidsgevoelens hetzelfde waren gebleven vanwege cameratoezicht. Dat percentage is licht gedaald tot 42 procent. In 2011 is bijna drie vijfde van de ondernemers van mening dat cameratoezicht hun veiligheidsgevoel (zeer) verbeterd heeft. Dat was in 2007 nog geen dertig procent. Een verklaring voor deze positieve verandering is moeilijk te vinden. Doorgaans treedt juist gewenning op, waardoor het veilige gevoel dat cameratoezicht in eerste instantie afneemt. Dat effect treedt in Nieuw-West niet op.

Tabel 5.30 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel ondernemers, naar plein (n=69)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Zeer verbeterd	1	0	2	3	0	1	7	10%
Verbeterd	4	5	8	3	6	7	33	48%
Gelijk gehouden	6	7	5	4	3	4	29	42%
Totaal	11	12	15	10	9	12	69	100%

De positieve verwachtingen van cameratoezicht zijn ook toegenomen ten opzichte van 2007. Toen dachten veel ondernemers (76 procent) nog dat criminaliteit en overlast gelijk waren gebleven of gaven zij aan dat zij geen idee hadden van het effect. In 2011 denkt nog 48 procent dat. De helft van de ondervraagde ondernemers denkt dat cameratoezicht criminaliteit en overlast (zeer) doet afnemen (tabel 5.31). Er zijn wel verschillen tussen de gebieden. Op het Belgiëplein, het Sierplein en in Overtoomse Veld zijn ondernemers minder positief over de invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast dan in andere gebieden.

Tabel 5.31 **Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast (n=70)**

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Toegenomen	0	1	0	0	0	0	1	1%
Gelijk gebleven	4	5	3	4	0	1	17	24%
Afgenomen	4	4	8	4	5	5	30	43%
Zeer afgenomen	1	0	2	2	0	0	5	7%
Geen idee	2	2	2	0	5	6	17	24%
Totaal	11	12	15	10	10	12	70	100%

Camera's op zich hebben slechts een beperkte (preventieve) invloed op criminaliteit en overlast. De actie van politie of toezichthouders is bepalend voor de mate waarin criminaliteit en overlast afnemen. Als daders merken dat hun gedrag niet onopgemerkt blijft en camera's eraan bijdragen dat zij gepakt worden, zullen zij van hun daden afzien in een cameragebied. Ondernemers ervaren acties op grond van camerabeelden slechts in beperkte mate. 24 procent denkt dat er niet of nauwelijks acties volgen op beelden en dertig procent heeft geen idee van acties (tabel 5.32). Dat was in 2007 echter nog respectievelijk 34 en veertig procent, dus een verbetering is zichtbaar. Acties worden vooral niet opgemerkt op het Abraham Staalmanplein. Politieagenten geven in interviews duiding aan deze resultaten. Op dit plein wordt vaak in burger gesurveilleerd, dus zullen acties niet opvallen.

Tabel 5.32 **Ervaren acties op grond van camerabeelden (n=70)**

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Niet of nauwelijks	4	5	1	5	0	2	17	24%
Geen idee	1	1	4	4	4	7	21	30%
Ja, onmiddellijk	4	2	6	1	2	1	16	23%
Ja, maar niet onmiddellijk	2	4	4	0	4	2	16	23%
Totaal	11	12	15	10	10	12	70	100%

Ondernemers zijn net als passanten en bewoners gevraagd naar slachtofferschap van misdrijven op de pleinen. Aanvullend is ook gevraagd naar slachtofferschap van oplichting, een misdrijf dat ondernemers naar verwachting vaker zal treffen dan de andere groepen. Het slachtofferschap onder ondernemers neemt af ten opzichte van 2007. Toen was diefstal de grootste categorie met 42 procent, dat is in 2011 nog 27 procent. Bedreiging komt in 2011 het meest voor (33 procent). Dat was in 2007 37 procent. Eén

ondernemer maakt melding van mishandeling, in Overtoomse Veld. In 2007 werden er over de vijf pleinen nog zes meldingen gemaakt van mishandeling. Ook ander vormen van geweld worden minder gerapporteerd. De cameragebieden zijn veiliger geworden. Wel zijn er gebieden aan te wijzen waar relatief veel misdrijven gemeld worden. Op het Delflandplein (14), het Belgiëplein (12) en in Overtoomse Veld (10) is het slachtofferschap het grootst (tabel 5.33).

Tabel 5.33 Slachtofferschap onder ondernemers, naar plein (n=70)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Mishandeling	0	0	0	0	0	1	1	1%
Diefstal	2	4	7	2	2	2	19	27%
Bedreiging	2	5	4	3	3	6	23	33%
Ander geweld	0	2	2	0	0	0	4	6%
Oplichting	1	1	1	1	0	1	5	7%
Totaal	5	12	14	6	5	10	52	100%

Rommel op straat is onverminderd een probleem in de cameragebieden. Het percentage ondernemers dat hier overlast van ondervindt, is zelfs toegenomen ten opzichte van 2007. In 2011 heeft 56 procent van de ondernemers last van rommel op straat; dat was in 2007 nog een kleine vijftig procent.

Jongerenoverlast was de tweede bron van ergernis in 2007 (49 procent). In 2011 staat deze vorm van overlast nog steeds op de tweede plaats, maar is zij afgenomen (39 procent). Vernielingen en spanningen tussen buurtbewoners nemen eveneens licht af. Het percentage ondernemers dat storend afgesproken wordt door vreemden is vrijwel gelijk gebleven (tabel 5.34). De ervaren overlast is het grootst op het Delflandplein en het Abraham Staalmanplein.

Tabel 5.34 Ervaren overlast ondernemers (vaak of zeer vaak), naar plein (n=70)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Rondhangende jongeren	5	5	6	6	3	2	27	39%
Rommel op straat	6	6	7	8	6	6	39	56%
Vernieling op straat	1	0	2	3	0	1	7	10%
Aangesproken door vreemden	1	2	4	2	0	1	10	14%
Spanningen tussen buurtbewoners	3	0	2	2	0	2	8	11%
Totaal	16	13	21	21	9	12	91	100%

Aan ondernemers is tevens de vraag gesteld of overlast en criminaliteit in de cameragebieden ervoor zorgen dat zij klanten mislopen. Een derde van de ondernemers denkt dat dit het geval is. In 2007 dacht 37 procent dat dit het geval was. Geen grote verschuiving, maar een kleine verbetering (tabel 5.35).

Tabel 5.35 Loopt u door overlast en criminaliteit klanten mis? (n=70)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Nee, er is geen overlast en criminaliteit	0	4	1	0	1	0	6	9%
Nee, heeft geen invloed op mijn klanten	7	4	6	6	8	10	41	59%
Ja, hierdoor loop ik klanten mis	4	4	8	4	1	2	23	33%
Totaal	11	12	15	10	10	12	70	100%

Conclusies

- De cameragebieden zijn volgens ondernemers veiliger geworden. Dat is terug te zien in hun veiligheidsgevoelens.
- Ondernemers maken relatief vaak en vaker dan in 2007 melding van rommel op straat. Een onverzorgde omgeving kan gevolgen hebben voor veiligheidsgevoelens en is daarom een punt van aandacht. De inzet van handhavers openbare ruimte op grond van camerabeelden kan hier wellicht uitkomst bieden.
- Aandachtsgebieden wat betreft het aantal misdrijven zijn het Belgiëplein en het Delflandplein.
- De overlast die ondernemers ervaren is het grootst op het Delflandplein en het Abraham Staalmanplein.

5.7.3 Waargenomen incidenten

Het registratiesysteem van Trigion is nog maar korte tijd operationeel. Daarom is beperkt iets te zeggen over de waargenomen incidenten met behulp van camera's. In tabel 5.36 presenteren we de beschikbare informatie. Vanaf 1 april 2011 worden waargenomen incidenten en de opvolging daarop structureel geregistreerd. Vanaf 2010 werden waargenomen incidenten ook al geregistreerd, maar volgens een andere systematiek die niet te relateren is aan de opvolgingscijfers.

Tabel 5.36 Waargenomen incidenten Trigion 1 april – 19 mei 2011

	AA	BP	DP	SMP	SP	OV	Totaal
Aanhangwagen	1	0	0	1	0	0	2
Fietsers op stoep	26	33	0	0	17	4	80
Grofvuil	0	0	0	2	0	1	3
Hangjongeren	7	15	0	1	1	11	35
Overige meldingen	4	14	0	0	6	2	26
Overlast	5	4	0	0	4	2	15
Parkeeroverlast	0	15	0	5	0	2	22
Preventieve actie	1	25	1	0	1	0	28
Straatmeubilair	0	0	0	1	0	1	2
Volle afvalbak	1	2	0	1	3	2	9
Winkelwagens	0	0	0	1	0	4	5
Zwerfvuil	1	0	0	1	2	0	4
Zwerwers	2	0	0	0	0	0	2
Totaal	48	108	1	13	34	29	233
Per camera	6	10	0	2	7	8	6

Bron: registratiesysteem Trigion

Het incident dat het meest waargenomen wordt, is het hinderlijk fietsen op de stoep. Dit is geen ernstig vergrijp, maar wel een bron van ergernis van veel mensen. Het is niet voor niets dat de politie Amsterdam-Amstelland hier in week 21 van 2011 speciale acties op heeft gericht.² Een ander feit dat veel waargenomen wordt, is overlast van hangjongeren. In totaal worden in anderhalve maand tijd 233 incidenten geregistreerd door de uitkijkers van camerabeelden. Dat zijn er gemiddeld zes per camera en ongeveer vijf per dag, verdeeld over alle gebieden.

² <http://www.amsterdam.nl/parkeren-verkeer/fiets/nieuws/fietsen-brommen/>

6 CONCLUSIES

6.1 Proces

De doelen van de cameraprojecten in Nieuw-West zijn helder en ze zijn uitgewerkt naar meetbare doelstellingen. Deze doelstellingen bieden goede houvast bij deze proces- en effectevaluatie. Naast de doelstellingen geven de verschillende partijen prioriteiten aan bij de uitvoering van het cameratoezicht. De politie zet met name in op jeugdoverlast, woninginbraken en straatroof. Beveiligers letten naast deze zaken ook op meer overlastgerelateerde incidenten, zoals parkeerproblemen en grofvuilproblemen.

In deze evaluatie zijn aan de hand van registraties en interviews met professionals scores op de doelstellingen vastgesteld. Hieronder wordt een overzicht gegeven van deze scores.

Tabel 6.1 Scores op doelstellingen cameratoezicht Nieuw-West

Doelstelling	Gehaald?	Reden
Storingen verholpen binnen de met de leverancier overeengekomen hersteltijd	Deels	Het flexibele camerasysteem kampt veel met storingen en defecten waar door de leverancier niet adequaat op gereageerd wordt
75 procent van de beelden is bruikbaar voor opsporingsdoeleinden	Ja	Wat beeldkwaliteit betreft zijn alle camerabeelden bruikbaar voor opsporingsdoeleinden (observatie, herkenning en identificatie is mogelijk)
Live toezicht vindt plaats volgens de afspraken	Ja	De toezichthouders houden zich strikt aan het protocol
Rapportage en registratie door toezichthouders van alle incidenten	Ja	Uitgebreide incidentinformatie wordt sinds 2011 geregistreerd
Aan tachtig procent van de aan de politie gemelde incidenten wordt opvolging gegeven	Onbekend	De registratie van opgevolgde camerabeelden is (nog) niet op orde

Doelstelling	Gehaald?	Reden
In vijftig procent van de zaken waarin camerabeelden leiden tot een strafzaak worden de beelden in het strafdossier opgenomen	Nee	Ongeveer veertig procent van de aangeleverde beelden wordt gebruikt in strafzaken
75 procent van de bewoners en passanten weet dat er cameratoezicht is	Ja	77 procent is op de hoogte van cameratoezicht
Bewoners en passanten voelen zich veiliger dan in 2007	Deels	Op vier van de vijf pleinen voelen zijn de veiligheidsgevoelens verbeterd (op het Belgiëplein niet)

Knelpunten die op basis van de procesevaluatie te formuleren zijn, zijn met name te zoeken in het monitoren van de processen en storingen. Registratiesystemen zijn er wel, maar worden nog niet lang gebruikt of niet optimaal gebruikt. Aan structureel overleg tussen de samenwerkende partijen ontbreekt het. Er is onder politie en toezichthouders behoefte aan een veiligheidsoverleg, waarin ook cameratoezicht aan bod komt. Storingen van de flexibele camera's worden niet tijdig opgelost. De storingsgevoelige flexibele camera's kunnen nog even mee, maar wanneer het cameratoezicht gecentraliseerd wordt zijn nieuwe flexibele camera's aan te bevelen.

Het stadsdeel vraagt zich ten slotte af of voor de toepassing van flexibele camera's het gehele stadsdeel als cameragebied aangewezen mag worden. Dat is binnen de huidige wettelijke kaders mogelijk, op de voorwaarde dat een veiligheidsanalyse onomstotelijk aantoonbaar is dat het gehele Stadsdeel met dusdanig ernstige problemen kampt dat een indringende maatregel als cameratoezicht te verdedigen valt. Een goede onderbouwing van de keuze in het licht van de wettelijke eisen (noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit) is een voorwaarde.

6.2 Effect

Voor de zes cameragebieden in Amsterdam Nieuw-West is aan de hand van een afwegingskader nagegaan in hoeverre cameratoezicht er (in ongewijzigde vorm) gecontinueerd kan worden. De resultaten van de gemaakte afwegingen worden in tabel 6.2 weergegeven.

Tabel 6.2 Afweging continueren cameratoezicht (zes gebieden)

Cameragebied	Problematiek	Continueren	Afweging
August Allebéplein	Jongerenoverlast	Ja	Veiliger en goed gebruik van camera's, maar nog steeds problemen
Belgiëplein	Jongerenoverlast, overvallen	Ja	Veiliger, goede opvolging, maar onveiligheidsgevoelens groot. Communicatie nodig
Delflandplein	Overlast van daklozen en verslaafden	Ja	Veiliger, maar overlast blijft groot. Opvolging van beelden is een aandachtspunt
Abraham Staalmanplein	Jongerenoverlast	Ja	Niet veiliger, opvolging en zichtbaar toezicht kunnen bijdragen aan veiligheid
Sierplein	Overvallen	Ja	Veiliger, maar aantal misdrijven blijft groot. Minder camera's inzetten, meer gericht op misdrijven dan overlast
Overtoomse Veld	Jongerenoverlast	Ja	Veiliger, maar overlast neemt toe. Aandachtspunten zijn de opvolging en een overbodige camera

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Tabellen enquêteresultaten

August Allebéplein

Tabel B1 Slachtofferschap 2011 : bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	9	6%	7	6%	2	6%
Diefstal	31	21%	21	18%	10	30%
Bedreiging	22	15%	15	13%	7	21%
Ander geweld	2	1%	1	1%	1	3%

* 151 respondenten ** 118 respondenten *** 33 respondenten

Tabel B2 Slachtofferschap 2007 : bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	10	4%	7	4%	3	3%
Diefstal	28	10%	14	9%	14	13%
Bedreiging	23	9%	10	6%	13	12%
Ander geweld	13	5%	8	5%	5	5%

* 269 respondenten ** 162 respondenten ***107 respondenten

Tabel B3 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	14	9%	12	10%	2	6%
Rommel op straat	41	27%	29	25%	12	36%
Vernieling op straat	17	11%	13	11%	4	12%
Aangesproken door vreemden	8	5%	5	4%	3	9%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	3%	1	3%

* 151 respondenten ** 118 respondenten *** 33 respondenten

Tabel B4 Onveiligheidsgevoelens August Allebéplein 2011, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	1	1%	1	1%	0	0%
Vaak	3	2%	2	2%	1	3%
Wel eens/soms	19	13%	16	14%	3	9%
Nooit/bijna nooit	128	85%	99	84%	29	88%
Totaal	151	100%	118	100%	33	100%

Tabel B5 Onveiligheidsgevoelens August Allebéplein 2007, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	3	1%	1	1%	2	2%
Vaak	17	6%	12	7%	5	5%
Wel eens/soms	23	9%	15	9%	8	8%
Nooit/bijna nooit	226	84%	134	83%	92	86%
Totaal	269	100%	162	100%	107	100%

Tabel B6 Onveiligheidsgevoelens August Allebéplein, 's avonds

Onveiligheids- gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	4	3%	2	2%	2	6%
Vaak	7	5%	5	4%	2	6%
Wel eens/soms	32	22%	25	21%	7	22%
Nooit/bijna nooit	106	71%	85	73%	21	66%
Totaal	149	100%	117	100%	32	100%

Tabel B7 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheids- gevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	4	3%	2	2%	2	6%
Verbeterd	54	40%	44	42%	10	31%
Gelijk gehouden	64	47%	44	42%	20	63%
Verslechterd	10	7%	10	10%	0	0%
Zeer verslechterd	4	3%	4	4%	0	0%
Totaal	136	100%	104	100%	32	100%

Tabel B8 Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	6	4%	6	5%	0	0%
Gelijk gebleven	47	32%	35	30%	12	38%
Afgenomen	24	16%	17	15%	7	22%
Zeer afgenomen	22	15%	21	18%	1	3%
Geen idee	49	33%	37	32%	12	38%
Totaal	148	100%	116	100%	32	100%

Tabel B9 Ervaren acties op grond van camerabeelden

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	28	19%	21	18%	7	22%
Geen idee	95	64%	78	67%	17	53%
Ja, onmiddellijk	10	7%	9	8%	1	3%
Ja, maar niet onmiddellijk	15	10%	8	7%	7	22%
Totaal	148	100%	116	100%	32	100%

Belgiëplein

Tabel B10 Slachtofferschap 2011: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	10	7%	6	5%	4	13%
Diefstal	32	21%	29	24%	3	10%
Bedreiging	47	31%	27	31%	10	33%
Ander geweld	10	7%	7	6%	3	10%

* 152 respondenten ** 121 respondenten *** 31 respondenten

Tabel B11 Slachtofferschap 2007: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	3	1%	3	2%	-	-
Diefstal	25	12%	21	14%	4	7%
Bedreiging	20	9%	15	10%	5	8%
Ander geweld	3	1%	2	1%	1	2%

* 217 respondenten ** 155 respondenten *** 62 respondenten

Tabel B12 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	43	28%	35	29%	8	26%
Rommel op straat	61	40%	45	37%	16	52%
Vernieling op straat	14	9%	11	9%	3	10%
Aangesproken door vreemden	24	16%	17	14%	7	23%
Spanningen tussen buurtbewoners	21	14%	16	13%	5	17%

* 152 respondenten ** 121 respondenten *** 31 respondenten

Tabel B13 Onveiligheidsgevoelens Belgiëplein 2011, overdag

Onveiligheids-gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	1	1%	1	1%	0	0%
Vaak	0	0%	0	0%	0	0%
Wel eens/soms	17	11%	12	10%	5	16%
Nooit/bijna nooit	134	88%	108	89%	26	84%
Totaal	152	100%	121	100%	31	100%

Tabel B14 Onveiligheidsgevoelens Belgiëplein 2007, overdag

Onveiligheids-gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	-	-	-	-	-	-
Vaak	5	2%	4	3%	1	2%
Wel eens/soms	14	7%	11	7%	3	5%
Nooit/bijna nooit	198	91%	140	90%	58	94%
Totaal	217	100%	155	100%	62	100%

Tabel B15 Onveiligheidsgevoelens Belgiëplein, 's avonds

Onveiligheids-gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	6	4%	6	5%	0	0%
Vaak	17	12%	14	12%	3	10%
Wel eens/soms	53	36%	41	35%	12	40%
Nooit/bijna nooit	71	48%	56	48%	15	50%
Totaal	147	100%	117	100%	30	100%

Tabel B16 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheidsgevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	4	3%	3	3%	1	3%
Verbeterd	43	29%	30	25%	13	43%
Gelijk gehouden	98	65%	83	69%	15	50%
Verslechterd	4	3%	3	3%	1	3%
Zeer verslechterd	2	1%	2	2%	0	0%
Totaal	151	100%	121	100%	30	100%

Tabel B17 Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	8	5%	7	6%	1	3%
Gelijk gebleven	54	36%	44	36%	10	33%
Afgenomen	45	30%	36	30%	9	30%
Zeer afgenomen	2	1%	1	1%	1	3%
Geen idee	42	28%	33	27%	9	30%
Totaal	151	100%	121	100%	30	100%

Tabel B18 Ervaren acties op grond van camerabeelden

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	39	26%	30	25%	9	29%
Geen idee	43	28%	36	30%	7	23%
Ja, onmiddellijk	28	18%	21	17%	7	23%
Ja, maar niet onmiddellijk	42	28%	34	28%	8	26%
Totaal	152	100%	121	100%	31	100%

Delflandplein

Tabel B19 Slachtofferschap 2011: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	1	1%	0	0%	1	3%
Diefstal	20	12%	18	14%	2	5%
Bedreiging	22	13%	18	14%	4	10%
Ander geweld	5	3%	4	3%	1	3%

* 171 respondenten ** 132 respondenten *** 39 respondenten

Tabel B20 Slachtofferschap 2007: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	6	2%	2	2%	4	3%
Diefstal	20	8%	11	9%	9	8%
Bedreiging	16	7%	6	5%	10	9%
Ander geweld	5	2%	3	2%	2	2%

* 242 respondenten ** 126 respondenten *** 116 respondenten

Tabel B21 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	42	25%	31	24%	11	28%
Rommel op straat	57	33%	46	35%	11	28%
Vernieling op straat	18	11%	15	11%	3	8%
Aangesproken door vreemden	27	16%	21	16%	6	15%
Spanningen tussen buurtbewoners	8	5%	7	5%	1	3%

* 171 respondenten ** 132 respondenten *** 39 respondenten

Tabel B22 Onveiligheidsgevoelens Delflandplein 2011, overdag

Onveiligheidsgevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	0	0%	0	0%	0	0%
Vaak	6	4%	4	3%	2	5%
Wel eens/soms	23	14%	17	13%	6	15%
Nooit/bijna nooit	142	83%	111	84%	31	80%
Totaal	171	100%	132	100%	39	100%

Tabel B23 Onveiligheidsgevoelens Delflandplein 2007, overdag

Onveiligheidsgevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	3	1%	2	2%	1	1%
Vaak	12	5%	8	6%	4	3%
Wel eens/soms	54	22%	29	23%	25	21%
Nooit/bijna nooit	175	72%	88	69%	87	74%
Totaal	244	100%	127	100%	117	100%

Tabel B24 Onveiligheidsgevoelens Delflandplein, 's avonds

Onveiligheids- gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	5	3%	4	3%	1	3%
Vaak	13	8%	9	8%	4	11%
Wel eens/soms	28	18%	25	21%	3	8%
Nooit/bijna nooit	110	71%	82	68%	28	78%
Totaal	171	100%	120	100%	36	100%

Tabel B25 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheids- gevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	8	5%	4	3%	4	11%
Verbeterd	59	37%	48	39%	11	30%
Gelijk gehouden	92	57%	70	57%	22	60%
Verslechterd	1	1%	1	1%	0	0%
Zeer verslechterd	1	1%	1	1%	0	0%
Totaal	161	100%	124	100%	37	100%

Tabel B26 Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	1	1%	0	0%	1	3%
Gelijk gebleven	42	25%	30	23%	12	31%
Afgenomen	31	18%	24	18%	7	18%
Zeer afgenomen	3	2%	3	2%	0	0%
Geen idee	94	55%	75	57%	19	49%
Totaal	171	100%	132	100%	39	100%

Tabel B27 Ervaren acties op grond van camerabeelden

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	21	12%	13	10%	8	21%
Geen idee	63	37%	54	41%	9	23%
Ja, onmiddellijk	28	16%	17	13%	11	28%
Ja, maar niet onmiddellijk	59	35%	48	36%	11	28%
Totaal	171	100%	132	100%	39	100%

Staalmanplein

Tabel B28 Slachtofferschap 2011: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	3	2%	1	1%	2	7%
Diefstal	27	18%	23	19%	4	15%
Bedreiging	22	15%	13	11%	9	32%
Ander geweld	7	5%	5	4%	2	7%

* 152 respondenten ** 124 respondenten *** 28 respondenten

Tabel B29 Slachtofferschap 2007: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	2	2%	2	4%	-	-
Diefstal	14	14%	12	22%	2	4%
Bedreiging	10	10%	10	18%	-	-
Ander geweld	3	3%	3	5%	-	-

* 100 respondenten ** 55 respondenten *** 45 respondenten

Tabel B30 Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	40	26%	36	29%	4	14%
Rommel op straat	72	47%	62	50%	10	36%
Vernieling op straat	23	15%	21	17%	2	7%
Aangesproken door vreemden	6	4%	4	3%	2	7%
Spanningen tussen buurtbewoners	10	7%	9	7%	1	4%

* 152 respondenten ** 124 respondenten *** 28 respondenten

Tabel B31 Onveiligheidsgevoelens Staalmanplein 2011, overdag

Onveiligheidsgevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	2	1%	2	2%	0	0%
Vaak	3	2%	3	2%	0	0%
Wel eens/soms	13	9%	12	10%	1	4%
Nooit/bijna nooit	134	88%	107	86%	27	96%
Totaal	152	100%	124	100%	28	100%

Tabel B32 Onveiligheidsgevoelens Staalmanplein 2007, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	1	1%	1	2%	-	-
Vaak	5	5%	5	9%	-	-
Wel eens/soms	21	21%	14	26%	7	16%
Nooit/bijna nooit	73	73%	35	64%	38	84%
Totaal	100	100%	55	100%	45	100%

Tabel B33 Onveiligheidsgevoelens Staalmanplein, 's avonds

Onveiligheids- gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	6	4%	6	5%	0	0%
Vaak	12	8%	10	8%	2	7%
Wel eens/soms	31	20%	26	21%	5	18%
Nooit/bijna nooit	102	68%	81	66%	21	75%
Totaal	151	100%	123	100%	28	100%

Tabel B34 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheids- gevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	8	5%	7	6%	1	4%
Verbeterd	45	30%	39	32%	6	21%
Gelijk gehouden	87	58%	68	56%	19	68%
Verslechterd	9	6%	7	6%	2	7%
Zeer verslechterd	1	1%	1	1%	0	0%
Totaal	150	100%	122	100%	28	100%

Tabel B35 Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	2	1%	2	2%	0	0%
Gelijk gebleven	64	42%	46	37%	18	64%
Afgenomen	41	27%	38	31%	3	11%
Zeer afgenomen	9	6%	8	6%	1	4%
Geen idee	36	24%	30	24%	6	21%
Totaal	152	100%	124	100%	28	100%

Tabel B36 **Ervaren acties op grond van camerabeelden**

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	26	17%	19	15%	7	25%
Geen idee	61	40%	50	40%	11	39%
Ja, onmiddellijk	31	20%	28	23%	3	11%
Ja, maar niet onmiddellijk	34	22%	27	22%	7	25%
Totaal	152	100%	124	100%	28	100%

Sierplein

Tabel B37 **Slachtofferschap 2011: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:**

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	2	2%	1	1%	1	3%
Diefstal	16	10%	15	12%	1	3%
Bedreiging	10	6%	6	5%	4	11%
Ander geweld	1	1%	1	1%	0	0%

* 161 respondenten ** 126 respondenten *** 35 respondenten

Tabel B38 **Slachtofferschap 2007: bent uw wel eens slachtoffer geworden van:**

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	5	2%	2	2%	3	4%
Diefstal	23	10%	9	8%	14	13%
Bedreiging	13	6%	8	7%	5	5%
Ander geweld	4	2%	2	2%	2	2%

* 228 respondenten ** 121 respondenten *** 107 respondenten

Tabel B39 **Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:**

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	21	13%	17	14%	4	12%
Rommel op straat	41	26%	33	26%	8	23%
Vernieling op straat	8	5%	6	5%	2	6%
Aangesproken door vreemden	4	3%	2	2%	2	6%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	2%	1	3%

* 161 respondenten ** 126 respondenten *** 35 respondenten

Tabel B40 Onveiligheidsgevoelens Sierplein 2011, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	0	0%	0	0%	0	0%
Vaak	1	1%	1	1%	0	0%
Wel eens/soms	1	1%	1	1%	0	0%
Nooit/bijna nooit	159	99%	124	98%	35	100%
Totaal	161	100%	126	100%	35	100%

Tabel B41 Onveiligheidsgevoelens Sierplein 2007, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	-	-	-	-	-	-
Vaak	5	2%	3	2%	2	2%
Wel eens/soms	26	11%	16	13%	10	9%
Nooit/bijna nooit	200	87%	105	85%	95	89%
Totaal	231	100%	127	100%	117	100%

Tabel B42 Onveiligheidsgevoelens Sierplein, 's avonds

Onveiligheids- gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	0	0%	0	0%	0	0%
Vaak	5	3%	3	3%	2	6%
Wel eens/soms	19	12%	17	14%	2	6%
Nooit/bijna nooit	129	84%	101	84%	28	88%
Totaal	153	100%	121	100%	32	100%

Tabel B43 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheids- gevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	4	3%	4	4%	0	0%
Verbeterd	52	38%	39	37%	13	42%
Gelijk gehouden	79	58%	61	58%	18	58%
Verslechterd	0	0%	0	0%	0	0%
Zeer verslechterd	1	1%	1	1%	0	0
Totaal	136	100%	105	100%	31	100%

Tabel B44 **Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast**

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	0	0%	0	0%	0	0%
Gelijk gebleven	20	13%	17	14%	3	9%
Afgenomen	40	25%	26	21%	14	41%
Zeer afgenomen	4	3%	3	2%	1	3%
Geen idee	93	59%	77	63%	16	47%
Totaal	157	100%	123	100%	34	100%

Tabel B45 **Ervaren acties op grond van camerabeelden**

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	20	12%	15	12%	5	14%
Geen idee	70	44%	61	48%	9	26%
Ja, onmiddellijk	20	12%	12	10%	8	23%
Ja, maar niet onmiddellijk	51	32%	38	30%	13	37%
Totaal	161	100%	126	100%	35	100%

Overtoomse Veld

Tabel B46 **Slachtofferschap: bent u wel eens slachtoffer geworden van:**

Slachtofferschap	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mishandeling	1	1%	1	1%	0	0%
Diefstal	22	15%	17	13%	5	24%
Bedreiging	12	8%	9	7%	3	14%
Ander geweld	2	1%	2	2%	0	0%

* 151 respondenten ** 130 respondenten *** 21 respondenten

Tabel B47 **Overlast: heeft u in de afgelopen twaalf maanden (vaak of zeer vaak) overlast ondervonden van:**

Overlast	Alle respondenten*		Bewoners**		Passanten***	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Rondhangende jongeren	7	5%	6	5%	1	5%
Rommel op straat	25	17%	19	15%	6	29%
Vernieling op straat	10	7%	6	5%	4	19%
Aangesproken door vreemden	5	3%	1	1%	4	19%
Spanningen tussen buurtbewoners	4	3%	3	2%	1	5%

* 151 respondenten ** 130 respondenten *** 21 respondenten

Tabel B48 Onveiligheidsgevoelens Overtoomse Veld, overdag

Onveiligheids- gevoelens overdag	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	2	1%	2	2%	0	0%
Vaak	2	1%	2	2%	0	0%
Wel eens/soms	8	5%	5	4%	3	14%
Nooit/bijna nooit	139	92%	121	93%	18	86%
Totaal	151	100%	130	100%	21	100%

Tabel B49 Onveiligheidsgevoelens Overtoomse Veld, 's avonds

Onveiligheids- gevoelens 's avonds	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer vaak	3	2%	3	2%	0	0%
Vaak	5	3%	3	2%	2	11%
Wel eens/soms	22	15%	17	13%	5	28%
Nooit/bijna nooit	116	80%	105	82%	11	61%
Totaal	146	100%	128	100%	18	100%

Tabel B50 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel

Cameratoezicht heeft veiligheids- gevoel:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Zeer verbeterd	2	1%	0	0%	2	10%
Verbeterd	36	24%	30	23%	6	30%
Gelijk gehouden	105	71%	93	72%	12	60%
Verslechterd	3	2%	3	2%	0	0%
Zeer verslechterd	3	2%	3	2%	0	0%
Totaal	149	100%	129	100%	20	100%

Tabel B51 Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast

Overlast en criminaliteit zijn door cameratoezicht:	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Toegenomen	1	1%	1	1%	0	0%
Gelijk gebleven	44	29%	37	28%	7	33%
Afgenomen	46	30%	39	30%	7	33%
Zeer afgenomen	2	1%	2	2%	0	0%
Geen idee	58	38%	51	39%	7	33%
Totaal	151	100%	130	100%	21	100%

Tabel B52 Ervaren acties op grond van camerabeelden

Volgt actie op camerabeelden?	Alle respondenten		Bewoners		Passanten	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet of nauwelijks	20	13%	15	12%	5	24%
Geen idee	88	58%	79	61%	9	43%
Ja, onmiddellijk	7	5%	5	4%	2	10%
Ja, maar niet onmiddellijk	36	24%	31	24%	5	24%
Totaal	151	100%	130	100%	21	100%

Ondernemers

Tabel B53 Onveiligheidsgevoelens ondernemers overdag, naar plein (n=69)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Vaak	0	0	0	1	0	0	1
	0%	0%	0%	10%	0%	0%	1%
Wel eens/soms	1	0	2	1	2	1	7
	9%	0%	13%	10%	20%	8%	10%
Nooit/bijna nooit	10	11	13	8	8	11	61
	91%	100%	87%	80%	80%	92%	89%
Totaal	11	11	15	10	10	12	69

Tabel B54 Onveiligheidsgevoelens ondernemers 's avonds, naar plein (n=63)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Vaak	1	1	1	0	0	0	3
	10%	9%	7%	0%	0%	0%	5%
Wel eens/soms	2	5	3	2	2	1	15
	20%	46%	21%	22%	22%	10%	24%
Nooit/bijna nooit	7	5	10	7	7	9	45
	70%	46%	71%	78%	78%	90%	71%
Totaal	10	11	14	9	9	10	63

Tabel B55 Invloed cameratoezicht op veiligheidsgevoel ondernemers, naar plein (n=69)

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Zeer verbeterd	1	0	2	3	0	1	7
	9%	0%	13%	30%	0%	8%	10%
Verbeterd	4	5	8	3	6	7	33
	36%	42%	53%	30%	67%	58%	48%
Gelijk gehouden	6	7	5	4	3	4	29
	55%	58%	33%	40%	33%	33%	42%
Totaal	11	12	15	10	9	12	69

Tabel B56 **Ervaren invloed van cameratoezicht op criminaliteit en overlast (n=70)**

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Toegenomen	0	1	0	0	0	0	1
	0%	8%	0%	0%	0%	0%	1%
Gelijk	4	5	3	4	0	1	17
gebleven	36%	42%	20%	40%	0%	8%	24%
Afgenomen	4	4	8	4	5	5	30
	36%	33%	53%	40%	50%	42%	43%
Zeer	1	0	2	2	0	0	5
afgenomen	9%	0%	13 %	20%	0%	0%	7%
Geen idee	2	2	2	0	5	6	17
	18%	17%	13%	0%	50%	50%	24%
Totaal	11	12	15	10	10	12	70

Tabel B57 **Ervaren acties op grond van camerabeelden (n=70)**

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Niet of	4	5	1	5	0	2	17
nauwelijks	36%	42%	7%	50%	0%	17%	24%
Geen idee	1	1	4	4	4	7	21
	9%	8%	27%	40%	40%	58%	30%
Ja,	4	2	6	1	2	1	16
onmiddellijk	36%	16%	40%	10%	20%	8%	23%
Ja, maar niet	2	4	4	0	4	2	16
onmiddellijk	18%	33%	27%	0%	40%	17%	23%
Totaal	11	12	15	10	10	12	70

Tabel B58 **Loopt u door overlast en criminaliteit klanten mis? (n=70)**

	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal
Nee, er is	0	4	1	0	1	0	6
geen	0%	33%	7%	0%	10%	0%	9%
overlast en							
criminaliteit							
Nee, heeft	7	4	6	6	8	10	41
geen invloed	64%	33%	40%	60%	80%	83%	59%
op mijn							
klanten							
Ja, hierdoor	4	4	8	4	1	2	23
loop ik	36%	33%	53%	40%	10%	17%	33%
klanten mis							
Totaal	11	12	15	10	10	12	70

Tabel B59 Slachtofferschap onder ondernemers, naar plein (n=70)

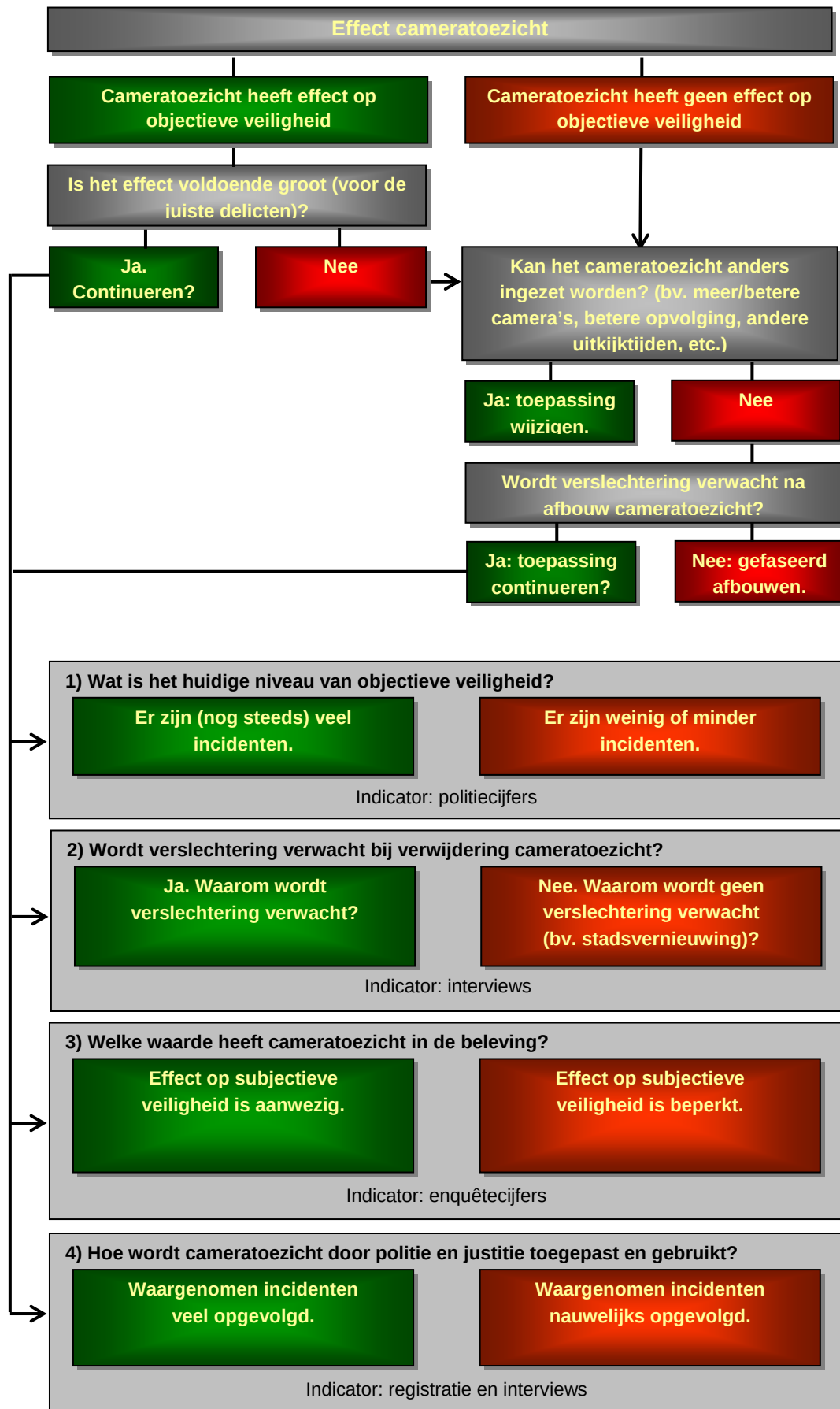
	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Mishandeling	0	0	0	0	0	1	1	1%
Diefstal	2	4	7	2	2	2	19	27%
Bedreiging	2	5	4	3	3	6	23	33%
Ander geweld	0	2	2	0	0	0	4	6%
Oplichting	1	1	1	1	0	1	5	7%
Totaal	5	12	14	6	5	10	52	

Tabel B60 Ervaren overlast ondernemers (vaak of zeer vaak), naar plein (n=70)

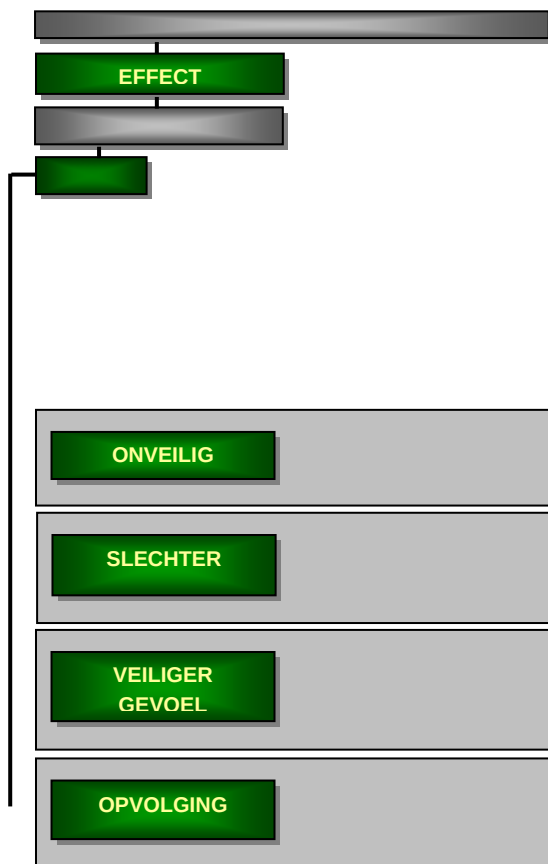
	AA	BP	DL	SMP	SP	OV	Totaal	%
Rondhangende jongeren	5	5	6	6	3	2	27	39%
Rommel op straat	6	6	7	8	6	6	39	56%
Vernieling op straat	1	0	2	3	0	1	7	10%
Aangesproken door vreemden	1	2	4	2	0	1	10	14%
Spanningen tussen buurtbewoners	3	0	2	2	0	2	8	11%
Totaal	16	13	21	21	9	12	91	

BIJLAGE 2

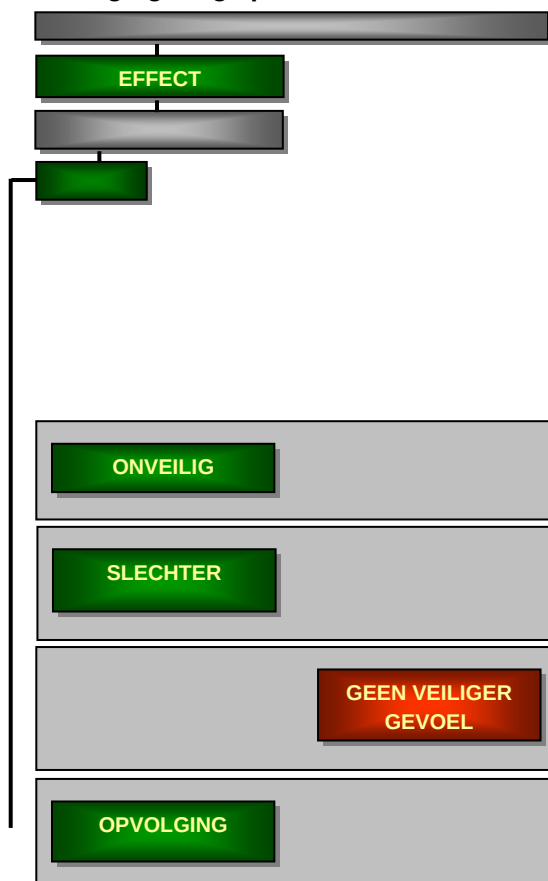
Beslisinstrument

Afweging August Allebéplein

Afweging Belgiëplein

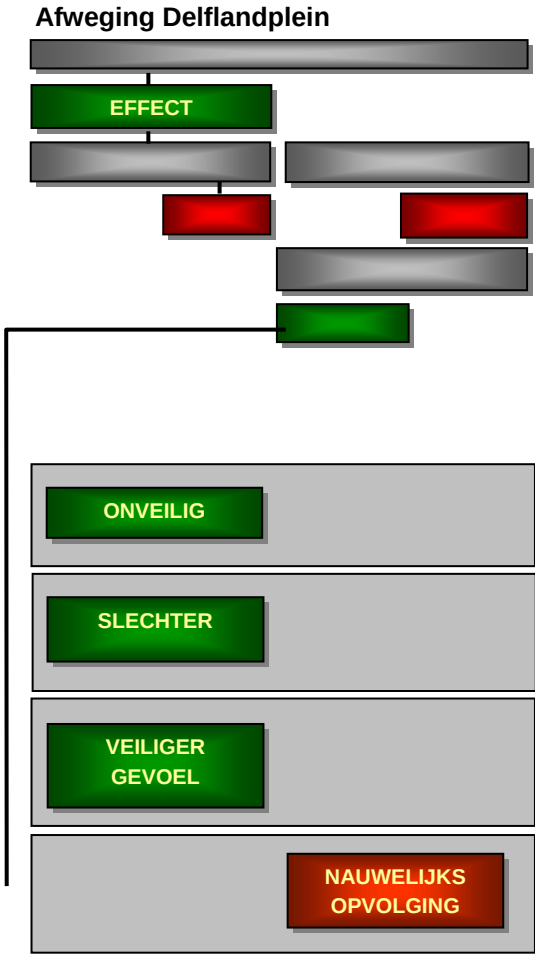
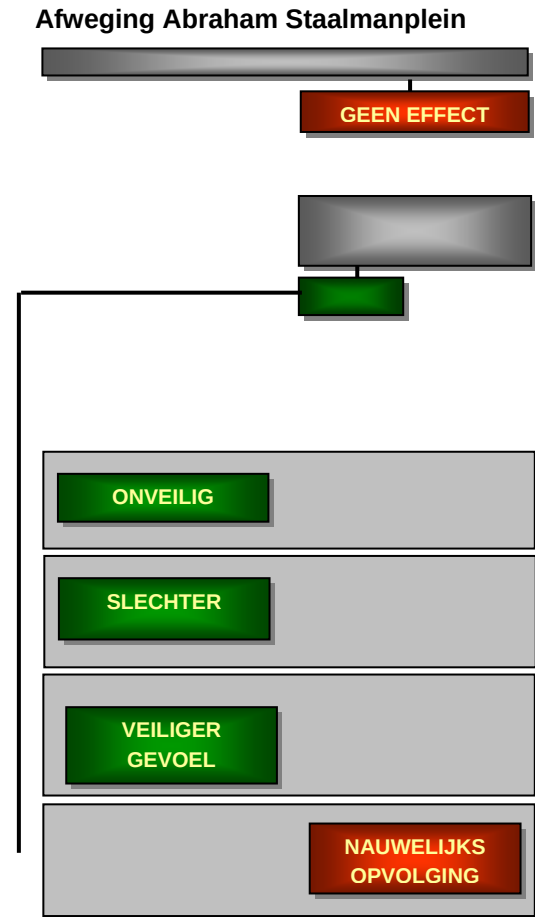
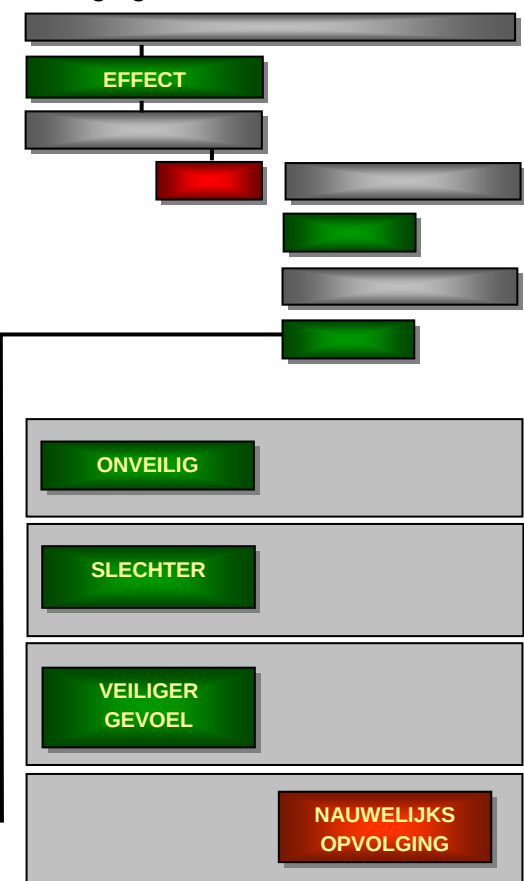

Diagram illustrating the effect of a specific factor. A grey bar is connected by a line to a red box labeled "GEEN EFFECT".

Regioplan Beleidsonderzoek

Nieuwezijds Voorburgwal 35

1012 RD Amsterdam

T 020 531 531 5

F 020 626 519 9

E info@regioplan.nl

I www.regioplan.nl